ΙΡΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ: Διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐτησίως δραχμὰς 6 — Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φράγκα χρυσᾶ 7

Ἔτος Β' — ΓΡΑΦΕΙΟΝ Ὁδὸς Πετράκη, ἀριθ. 26 (πλησίον Μητροπόλεως). — Ἀριθ. 21—22

15 Αὐγούστου — 15 Σεπτεμβρίου 1899

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Φ. ΚΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἑρνάνης· (συνέχεια) μετάφρασις Γ. Παράγου. — Ρωτικὴ Φιλολογία· ὑπὸ Σ. Δεβιάζη — Ὁ Ἀφηρημένος· (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Daniel Riche. — Τὸ Γιγαντόδενδρο· (ποίημα) ὑπὸ Ι. Π. Ἰωαννίδου. — Ἱστορία Βρυκόλακος· (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) ὑπὸ Γ. Α. Π. — Ὁ Ἠθοποιὸς (μονόλογος) ὑπὸ Εὐαγ. Παντοπούλου. — «Ἀνεπίγραφα»· (ποιήσεις) ὑπὸ Ι. Δ. Θεοχαρίδου. — Ἄρωστοι Ἄνθοι· ὑπὸ Δάφνι Μενάλκα. — Τὸ Κύκνειον Ἆσμα· (μυθιστορία) Georges Ohnét. — La Créte Libre· (ποίημα) ὑπὸ Γ. Ι. Καραγεωργιάδου. — Τὸ πρῶτό μου φιλί· (ποιημάτιον) ὑπὸ Σ. Ε. Σκίπη. — Βιογραφία Φωβέλ· (συνέχεια) μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ ***. — Μικρὸν Ταχυδρομεῖον.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

1899

Ν. ΒΑΚΤΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΥ

ΕΛΙΞΗΡΙΟΝ

ἀντιπυρετικόν, σφιγοφόρον, τονωτικόν.

Τὸ θεῖον τοῦτο φάρμακον θεραπεύει ἀσφαλέστατα τοὺς πάσχοντας ἐκ διαλειπόντων καὶ ἑλωδῶν πυρετῶν ἐν γένει, τὸν ἴκτερον τὴν ἀνικανότητα, τὴν κεφαλαλγίαν καὶ τὴν χλώρωσιν. Διεγείρει τὴν ὄρεξιν καὶ τονώνει τὸν στόμαχον. Ἀναμφισβητήτως προλαμβάνει τὴν φυματίωσιν (φθίσιν) καὶ ἐπαναφέρει τὸ σφρῖγος. Προσδίδει τοῖς ἀδυνάτοις καὶ κακεκτικοῖς τὴν ῥώμην καὶ ῥοδίνην χροιάν. Ἀντικαθιστᾷ τὰς σιδηρούχους συσκευασίας χωρὶς νὰ βαρύνῃ τὸν στόμαχον, τὸν οἶνον τοῦ Κολᾶ καὶ τὸν τῆς κίνας, καθὼς καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ Ἤπατος τοῦ ὀνίσκου. Ἀλάνθαστον κατὰ τῶν νευρασθενειῶν, τῆς σπερματορροίας καὶ ἐν γένει τῆς ἀναιμίας καὶ τῆς ἀκρατίας τῶν οὔρων. **Ἡ φιάλη δρ. 6**

Εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀποστέλλεται ἀντὶ δραχ. **8**
Εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ἀντὶ φράγκων χρυσῶν **12**

ΥΓΡΟΝ ΑΝΤΙΒΛΕΝΝΟΡΡΟΙΑΚΟΝ

Ἐσταλμένον ὑπὸ χιλιάδων ἐπιτυχιῶν.

ΕΦΕΥΡΕΘΕΝ ΤΩ 1886

Τὸ θαυματουργὸν τοῦτο φάρμακον θεραπεύει ἀλανθάστως καὶ ἄνευ συνεπειῶν τὴν ὀξεῖαν, χρονίαν καὶ χρονιωτάτην βλεννόρροιαν καθὼς καὶ τὴν λευκόρροιαν τῶν γυναικῶν. Τῶν μὲν ἀνδρῶν εἰς 8 ἡμέρας, τῶν δὲ γυναικῶν εἰς 6.

Ἐπιτυχία ἑκατὸν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν

Τὸ φάρμακον τοῦτο εἶνε καὶ ἀλάνθαστον προφυλακτικὸν κατὰ τῆς βλεννορροίας καὶ ἐν γένει τῶν ἀφροδισιακῶν.

Τὸ γνήσιον πωλεῖται μόνον ἐν τῷ φαρμακείῳ ὁ «ΓΑΛΗΝΟΣ» Ν. Βακταλοπούλου, διασταύρωσις ὁδῶν Ἱπποκράτους καὶ Σόλωνος ἀριθ. 79.

Ἐν τῷ φαρμακείῳ παραμένει εἰδικὸς ἰατρὸς καὶ ἐφευρέτης τοῦ Φαρμάκου, δεχόμενος δωρεὰν τοὺς πάσχοντας ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Διὰ τὰς γυναῖκας ἰδιαιτέρα αἴθουσα 10—12 καὶ 3—5 μ. μ.

Ἑκάστη φιάλη δρ. 5.50. Εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀποστέλλεται ἀντὶ δρ. 8 καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 8.

Ἀποφεύγετε τὰς ἀπομιμήσεις!

Ὕδωρ Λουτρακίου ἡ φιάλη λεπ. 35

ΓΑΛΗΝΙΝΗ

Φάρμακον κατὰ παναρχαιοτάτην συνταγὴν παρασκευαζόμενον. Ἡ ΓΑΛΗΝΙΝΗ θεραπεύει μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος ριζικῶς καὶ ἄνευ ὑποτροπῆς ἅπαντα τὰ εἴδη τῶν ὀξέων καὶ χρονίων ρευματισμῶν, τὰς ἰσχιαλγίας ἀρθρίτιδας καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Εἶνε τὰ μάλιστα ἀποτελεσματικὴ εἰς πάντα πόνον τοῦ σώματος ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας προερχόμενον. Οὐδὲν δὲ μειονέκτημα παρουσιάζει χρησιμοποιουμένη (οὔτε τὴν ἐπιδερμίδα χρωννύει, οὔτε φλυκταίνωσιν παράγει, οὔτε καῦσιν αἰσθάνεται ὁ πάσχων ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους μετὰ τὴν ἐπίτριψιν) ὡς συμβαίνει δι' ἄλλων φαρμάκων, ἀπομιμήσεων τῆς ΓΑΛΗΝΙΝΗΣ.

Αἱ ἐπιτυχίαι τῆς ΓΑΛΗΝΙΝΗΣ εἶνε ἑκατὸν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

Τιμὴ ἑκάστου φιαλιδίου ἐν Ἑλλάδι δραχ. 5 καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 5. Μὲ τὴν αὐτὴν τιμὴν ἀποστέλλεται ταχυδρομικῶς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ.

Θεραπεία ἠγγυημένη

Εἰς τοὺς μὴ θεραπευομένους ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίτιμον, ἐὰν τοῦτο βεβαιωθῇ.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Δ. & Ν. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ (κάτωθι Δημοτ. Θεάτρου)

ΜΕΓΑ

ΑΤΟΚΙΝΗΤΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ

ΕΝ ΓΥΘΕΙΩ ἐπὶ τῆς προκυμαίας

τῶν φιλοπροόδων κ. κ. **Πασπαλιάλη καὶ Ἠλιάδου**

ΜΕΓΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΠΙΠΛΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Β. ΜΩΡΑΪΤΟΥ

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ 131

Κλίναι Ἀγγλίας, καθέκλαι Βιέννης μεγάλη ταπετσαρία.

Μπουρέδες, Νυπτῆρες, Καθρέπται, Τράπεζαι φαγητοῦ, Κομᾶ, Κομοδίνα, Κονσόλες κλπ. κλπ.

Προτέτι θερμάστραι ἀμερικανικαὶ τελευταίου συστήματος.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΕΝ ΘΗΡᾺ

ΕΥΣΤ. Λ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ἅπαντα τὰ εἴδη τῶν ὑφασμάτων ἐγχώρια καὶ εὐρωπαϊκὰ εἴδη πολυτελείας νήματα δρίλλια κλπ.

ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ ΧΑΪΜΑΝ

ΕΠΙΠΛΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ Β. ΑΥΛΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ὁδὸς Βουλῆς

Ἔπιπλα παντὸς εἴδους ταπετσαρίας ἀπαραμίλλου τέχνης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΒΒΑΔΗΣ

ΕΜΠΟΡΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

49—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—49

Πώλησις κλειδοκυμβάλων καὶ παντὸς εἴδους μουσικῶν ὀργάνων. Ἐνοικίασις Κλειδοκυμβάλων.

ALEXANDRE CAVADIS

MARCHAND ET EDITEUR DE MUSIQUE

49 — RUE DU STADE — 49

Vente de pianos et de tous instruments de musique, Location de pianos.

Χάριν ὑποθέσεων τοῦ ἀσθενοῦντος πατρός του ὁ δικκεκριμένος ὀδοντοϊατρὸς κ. ΓΕΩΡΓ. ΣΙΔΕΡΑΤΟΣ μεταβαίνει εἰς Σμύρνην καὶ Κωνσταντινούπολιν, ὁπόθεν θέλει ἐπιστρέψει μετ' ὀλίγας ἡμέρας, καθ' ὅτι πρόκειται νὰ ἱδρύσῃ τελείαν ὀδοντοϊατρικὴν Κλινικὴν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν Εὐρωπαϊκῶν τοιούτων ἐν Ἀθήναις. Ὁ κ. Σιδεράτος εἶνε ἤδη γνωστὸς ἐν Πειραιεῖ ὅπου ἐπιμελῶς καὶ ἐπιτυχῶς ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμά του.

ΙΡΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

Ἔτος Β' — ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ — Ἀριθ. 21—22

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ	ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Ἐσωτερικοῦ Δρ. 6 — Ἐξωτερικοῦ Φρ χρ 7	15 Αὐγούστου—15 Σεπτεμ	Κ. Φ. ΚΛΑΔΟΣ

ΕΡΝΑΝΗΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΕΜΜΕΤΡΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον)

ΣΚΗΝΗ Ε'

ΔΟΝ-ΡΟΥΓΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ

ΣΙΔΒΑΣ (ἀκίνητος καὶ σταυρόνων τὰς χεῖρας).

Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ ἔπαθλον τῆς ἱερᾶς ξενίας!

ΣΟΛΑ

Ὁ Δούξ, Θεέ μου!

(ἀμφότεροι στρέφονται ὡς ἀναπηδῶντες ἐξ ὀνείρου).

ΣΙΔΒΑΣ (πάντοτε ἀκίνητος).

Εἶν' αὐτὴ ἡ ἀμοιβή μου, ξένε;
Ἐρεύνησε τὰ τείχη σου, πρεσβύτα τεθλιμμένε,
Κλεῖσε τὴν θύραν, ὄπλισε τοὺς πύργους σου εἰς πάλην,
Τὰς θέσεις ὅλας διέλθε, καὶ διέλθέ τας πάλιν,
Τὴν πανοπλίαν ζήτησε τοῦ ἀναστήματός σου,
Τὸ ξίφος τὸ ἀπόμαχον δι' ἕνα ξένον ζώσου,
Καὶ μὴ σὲ μέλλει· ἀμοιβὴν λαμβάνεις ἐπαξίαν.
Σὺ ὅλα ταῦτα δι' ἡμᾶς, κ' ἡμεῖς τὴν προδοσίαν!
Χοροὶ Ἀγίων!—ἔζησα τοσούτους ἤδη χρόνους,
Εἰκόνας εἶδα βδελυρὰς κ' ὑπάρξεις μιαιφόνους,
Εἶδα συχνά, βραχίονα καὶ ξίφος ἐπιτείων,
Νὰ φεύγῃ πρὸ τῆς θέας μου ἡ ἄγρα τῶν δημίων.
Εἶδα προδότας καὶ σφαγεῖς, παραχαράκτας εἶδα·
Οἰκέτας, φόνον εἰς χρυσῆν κιρνῶντας φιαλίδα.
Εἶδα πολλοὺς ἐκπνέοντας μὲ βλάσφημον τὸ στόμα·
Εἶδα τὸν Σφόρσην, Βόργιον, τὸν Λούθηρον ἀκόμα,
Δὲν εἶδα πλήν, οὐδ' ἤκουσα τοιαύτην μοχθηρίαν,
Νὰ λησμονῇ τὸν κεραυνὸν προδίδων τὴν ξενίαν!
Ὁποῖοι χρόνοι! Τὸ καινὸν τοιαύτης προδοσίας
Μ' ἀπολιθόνει ἔμπροσθεν τῆς πατρικῆς ἑστίας,
Κ' ἐδίδει εἰς τὸν γέροντα, πρὶν εἰς τὸν τάφον κύψῃ,
Τὸν τύπον τοῦ ἀγάλματος ὁποῦ θὰ τὸν καλύψῃ...
Ὦ Μαῦροι καὶ Καστίλλανοί! Τίς εἶν' αὐτὸς εἰπέτε!

(Περιφέρων τὰ βλέμματα εἰς τὰς εἰκόνας τῆς αἰθούσης.)

Καὶ σεῖς, ὦ Σίλβαι, ἱερᾶς ξενίας ἀθλοθέται,
Συγγνώμην, ἔμπροσθεν ὑμῶν, συγγνώμην, τὴν ξενίαν
Ἂν λέγω σύμβουλον κακὸν καὶ ἴσως προδοσίαν!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Δούξ!...

(προχωρεῖ βραδέως τρία βήματα εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ περιφέρει τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν εἰκόνων τῶν Σιλβῶν).

ΣΙΔΒΑΣ

Σίγα! —Πότνιοι νεκροί· σιδήριοι ὁπλῖται!
Σεῖς καὶ τὸν ἅδην βλέπετε κ' εἰς τοὺς αἰθέρας ζῆτε!
Εἰπέτε σεῖς τὴν φύσιν του, εἰπέτε σεῖς τὸ γένος.
Ἐρνάνης; ὄχι· Κόλασις κ' Ἰούδας ἐνωμένος,
Ὦ! ἂς λαλήσουν, ἂς εἰποῦν αἱ ἄψυχοι μορφαίσας.
Τοιοῦτον τέρας εἴδατε καθὼς αὐτόν; Ποτέ σας!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ὦ δούξ!...

ΣΙΔΒΑΣ

(πάντοτε πρὸς τὰς εἰκόνας.)

Τὸν βλέπετε; τολμᾷ ὁ φαῦλος νὰ λαλήσῃ!
Πλὴν τῆς ψυχῆς του ἀπὸ σᾶς τὸν ῥύπον πῶς νὰ κλείτῃ;
Ὦ! μή, μὴ τὸν ἀκούετε! Εἶν' ἄνανδρος! Προβλέπει
Πῶς μ' αἷμα θὰ κηλιδωθῇ ἡ πάτριός μου σκέπη,
Κ' εἰς τὴν τρικυμιώδη μου ἐγκυμονῶ καρδίαν
Ἐκδίκησιν, τοῦ ἀπηνοῦς Θυέστου ἐπαξίαν,
Θὰ σᾶς εἰπῇ φυγόδικος πῶς τρέχει, καὶ κατάρα
Τὸν Σίλβαν πῶς θ' ἀκολουθῇ ὡς τ' ὄνομα τοῦ Λάρα,
Πῶς εἶναι τέλος ξένος μου καὶ ξένος ἐδικός σας...
Πατέρες μου καὶ κύριοι! Εἶμ' ἔνοχος ἐμπρός σας;
Δικάσατέ μας, κρίνατε!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Δὸν Σίλβα, τὸν αἰθέρα
Ἐὰν ἠτένισε ποτὲ μορφὴ τιμιωτέρα,
Ἂν εἶδα μέγεθος ψυχῆς, εὐγένειαν καρδίας,
Σὺ εἶσαι, ἄρχον, εἶσαι σύ, ὦ τύπε τῆς ξενίας!
Ἐγώ, εἶμ' ἔνοχος, ἐγώ, ἀντίρρησιν δὲν ἔχω,
Πλὴν ὅτι τὴν πικρὰν ζωὴν ὡς κολασμένος τρέχω.
Ναί, νὰ σ' ἁρπάσω ζηλωτὴν ἀπέβλεψα νυμφίαν,
Νὰ τὴν μολύνω, ῥυπαρὰν νὰ πράξω ἀτιμίαν!
Πλὴν ἔχω αἷμα· χύσε το *ραvίδα πρὸς ραvίδα,*
Ἀπόπλυνε τὸ ξίφος σου, κ' εἰπὲ πῶς δὲν σὲ εἶδα.

ΣΟΛΑ

Ἐμὲ κτυπᾶτε θεέ μου, ἐκεῖνος δὲν σᾶς σφάλλει.

ΕΡΝΑΝΗΣ

Σιώπα, Δόνα Σόλα, σύ. Εἶν' ἡ στιγμὴ μεγάλη
Καὶ μοὶ ἀνήκει. Ἀπ' αὐτὴν δὲν ἔχω ἄλλην, πείσου
Ἐμὲ ν' ἀρήσῃς, νὰ πεισθῇ ὁ δούξ ὁ ζηλωτής σου.
Ὀμνύω, Δούξ,—καὶ πίστευσε καρδίαν ἥτις σβύνει,
Εἶμ' ἔνοχος, πλὴν πράϋνε,—εἶν' ἄσπιλος ἐκείνη!
Ἀρκεῖ. Ἐγὼ ὑπεύθυνος, ἀγνὴ ἐκείνη· πίστιν
Εἰς τὴν παρθένον—μάχαιραν ἐπάνω μου αἰσχίστην.

Ἀρκεῖ. Κατόπιν πέταξε τὸ θλιβερόν μου σῶμα,
Καὶ πλύνε τὸ κατώφλιον, ἂν ἀγαπᾷς ἀκόμα!

ΣΟΛΑ

Ἄ! μή· ἐγὼ εἶμ' ἔνοχος! Συγγνώμην, φόνευσέ με,
Πλήν, θεῖέ μου, τὸν ἀγαπῶ!

(Πίπτουσα γονυπετής).

(Ὁ Δὸν Σίλβας στρέφεται φρικιῶν καὶ καρφί ει ἐπὶ τῆς Δόνας Σόλας φοβερὸν βλέμμα).

ΣΙΛΒΑΣ (πρὸς τὸν Ἐρνάνην).

Τὸν ἀγαπᾷς! ὤ, τρέμε!

(σαλπίσματα ἔξωθεν· ἐμβαίνει ὑπηρέτης, ὃν ἐρωτᾷ).

Αὐτός, ὁ κρότος τί δηλοῖ;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ὁ βασιλεὺς προβαίνει.
Σαλπίζει κῆρυξ, ἕπονται τοξόται πυκνωμένοι.

ΣΟΛΑ

Τετέλεσται!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Τίς ἔκλεισεν ἐπερωτῶν τὴν θύραν.

(Ζητεῖ ν' ἀνοίξουν).

ΣΙΛΒΑΣ

Ἄνοιξε λοιπὸν εἰς τὴν πορφύραν.

(Ὁ ὑπηρέτης κλίνει εὐλαβῶς καὶ ἐξέρχεται.)

ΣΟΛΑ

Ἐχάθη!

(Προχωρεῖ εἰς μίαν τῶν εἰκόνων, τὴν ἐδικήν του, ἥτις κεῖται ἡ τελευταία πρὸς τ' ἀριστερά· πιέζει ἐλατήριον, ἡ εἰκὼν ἀνοίγει ὡς θύρα καὶ φαίνεται κρυφὴν ἐν τῷ τοίχῳ. Στρέφεται δὲ πρὸς τὸν Ἐρνάνην).

ΣΙΛΒΑΣ

Σπεῦσον, κύριε.

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἂν τὴν ζωήν μου θέλῃ,
Εἶν' ἰδική σου. Λάβε την ἡ δός την, δὲν μὲ μέλλει.
Σὺ τὴν κατέχεις.

(Ἐμβαίνει εἰς τὸν κρυφῶνα. Ὁ Δὸν Σίλβας πιέζει αὖθις τὸ ἐλατήριον καὶ ἡ εἰκὼν ἐπανέρχεται εἰς τὴν θέσιν της).

ΣΟΛΑ (πρὸς τὸν δοῦκα.)

Ἔλεος! Συγγνώμην, κύριέ μου!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (ἐμβαίνων).

Ὁ βασιλεὺς καὶ κύριος.

(Ἡ Δόνα Σόλα χαμηλόνει μετὰ σπουδῆς τὸ πέπλον της. Τὰ δύο φύλλα τῆς θύρας ἀνοίγονται. Εἰσέρχεται ὁ Δὸν Κάρολος ἐν στολῇ πολεμικῇ, παρακολουθούμενος ὑπὸ πλήθους εὐγενῶν λογχοφόρων, καραβινοφόρων καὶ τοξοτῶν.)

(Ἕπεται συνέχεια).

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΒΟΛΕΣΛΑΟΥ ΜΑΡΚΕΒΙΤΣ

ΔΙΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ὁ Ρῶσος Βολεσλάος Μαρκέβιτς ἀνήκει εἰς τὴν φάλαγγα τῶν διακριβῶν λογίων τῆς μεγάλης Ρωσίας, ἧς ἡ φιλολογία καὶ γραμματολογία, ἔχουσι μέλλον λαμπρόν, ἂν κρίνῃ τις ἐκ τῶν πολλῶν ἀξιολόγων ἔργων, τὰ ὁποῖα δημοσιεύονται. Ἐγεννήθη τῷ 1822. Εἶδε τὴν δρᾶσιν τοῦ μεγάλου Τανόβσκη Γόγολ, τοῦ ἀρίστως ἐξεικονίζοντος ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τὸν ρωσικὸν λαόν. Εἰς τὰς *Νεκρὰς ψυχὰς* δίδει οὗτος πιστὴν εἰκόνα τοῦ ἀπολιτίστου ἐπαρχιακοῦ βίου καὶ εἰς δὲ τὸ δρᾶμα *Ἐπιθεωρητήν*, παριστᾷ τὴν διαφθορὰν τῶν ὑπαλλήλων. Τὸ μυθιστόρημα *Νεκραὶ ψυχαί*, οὐδέποτε θὰ παρεγκωνιστῇ ἐν Ρωσίᾳ. Θὰ εἶνε ἀνάγνωσμα προσφιλὲς τοῖς Ρώσοις, ὡς ὁ *Δὸν Κιχὼτ* εἶνε ἀκόμη τοῖς Ἱσπανοῖς, καὶ οἱ *Μελόνυμφοι* εἶνε καὶ θὰ εἶνε πάντοτε προσφιλεῖς τοῖς Ἰταλοῖς. Ὁ Ρῶσος θὰ γελάσῃ πάντοτε μὲ τὸν Τσιτσικώφ, ὡς ὁ Ἰταλὸς μὲ τὸν Δὸν Ἀβόντιον.

Εἶδεν ὁ Μαρκέβιτς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Τουργένιεφ, εὐγενοῦς καταγωγῆς. τοῦ διαγράψαντος ὑπὸ φιλοσοφικὴν ἐκδοχὴν τῆς λέξεως τοὺς Μηδενιστάς.

Ὁ Μαρκέβιτς χαίρων τῆς εὐνοίας καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Τσάρου, ἔλαβε παρὰ τῇ αὐτοκρατορικῇ αὐλῇ ἐπίζηλα ὑπουργήματα.

Χωρὶς νὰ παραμελήσῃ τὸ ὑπούργημά του, κατεγίνετο εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, συνεργαζόμενος εἰς τὴν *Ἐφημερίδα τῆς Μόσχας* καὶ εἰς τὸν *Ρωσικὸν Ταχυδρόμον*. Εἰς τὴν πρώτην, σὺν ἄλλοις, ἐδημοσίευσε λαμπρὰ λογοτεχνικὰ ἄρθρα, εἰς δὲ τὸν δεύτερον, τῷ 1870 τὸ πρῶτον μυθιστόρημά του, *Τὸ Ἀησμονηθὲν Ζήτημα*, ὅπερ ἀνύψωσε τὸ ὄνομά του. Περιγράφει τὰ παλαιὰ τῶν εὐγενῶν ἤθη καὶ ἐθίματα, διὰ ποιητικῶν ἐκφράσεων διὸ καὶ μετεφράσθη ἀμέσως γερμανιστί, ἀγγλιστὶ καὶ γαλλιστί.

Ἀκολούθως ἐμελέτησε τὸν μηδενισμόν, τὸν ἐπιδιώκοντα τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, διὸ καὶ στρατολογεῖ, μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν, τινὰς τῆς σπουδαζούσης νεολαίας. Κατὰ νοῦν, λοιπόν, ἔχων τοὺς μηδενιστάς, ἔγραψε δεύτερον μυθιστόρημα, τὴν *Μαρίνα Ἀρὶν Ρόγ*, ἔνθα ἀναπτύσσει τὴν δηλητηριώδη δρᾶσιν τοῦ μηδενισμοῦ εἰς τὰς ψυχὰς καὶ εἰς τὴν φαντασίαν τῆς νεολαίας. Λείπει ὅμως ἡ ρωσικότης. Ὡς ἦτο ἐπόμενον τὸ ἔργον τοῦτο ἔλαβεν ἐπικρίσεις φιλολογικὰς ἀπὸ τοὺς *ριζοσπάστας*.

Ἐθεωρήθη *ὀπισθοδρομικός!* Ὅταν τις ἀσπάζηται τὰς ὑγιεῖς ἀρχάς, ὅταν τις δὲν παραδέχηται κοινωνικὰς μεταβολὰς διὰ ἀθεμίτων καὶ κακούργων μέσων, τότε δὲν θεωρεῖται *φιλελεύθερος!*

Ὁ Μαρκέβιτς, τῷ 1877, ἐδημοσίευσε τὸν πρῶτον τόμον τῆς *Τριλογίας* του, προωρισμένη εἰς τὴν ἐξεικόνισιν τῶν τριῶν περιόδων τῆς ρωσικῆς ἱστορίας. Τὸ πρῶτον μέρος φέρει τίτλον: *Ἱερὸ ἔνδ τετάρτου τοῦ αἰῶνος*· τὸ δεύτερον: ἡ *Κρίσις*· καὶ τὸ τρίτον: ἡ *Ἄβυσσος*. Εἶνε ψυχολογικὴ ἱστορία τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ. Ὁ περιορισμός, ἡ χειραφέτησις τῶν χωρικῶν, αἱ κακῶς ἐννοούμεναι ἐλευθερίαι καὶ ἄλλα κακὰ μελετῶνται ὑπὸ τοῦ συγγραφέως.

Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Β' θὰ ζήσῃ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ρωσίας διὰ τὰς ἀναμορφωτικὰς ἰδέας του, ἀλλὰ δυστυχῶς, ἦσαν αἱ μεταρρυθμίσεις ἀνώτεραι τῆς ἠθικῆς καταστάσεως τοῦ ἀμαθοῦς ὄχλου. Αἱ ἐλευθερίαι δίδονται συμφώνως τῇ ἀναπτύξει τοῦ ὄχλου, ἄλλως τε γεννῶνται καταχρήσεις, καὶ ἡ κακὴ χρῆσις τῶν ἐλευθεριῶν ἀναπτύσσει δυσαρεσκείας καὶ ἀπογοητεύσεις εἰς τὸ ἀνεπτυγμένον τῆς κοινωνίας μέρος, τὸ ὁποῖον βλέπει μετὰ λύπης τὰς κακὰς συνεπείας τῆς προώρου ἐλευθερίας. Μόνον μεγίστη φροντὶς δέον νὰ καταβάλῃται διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ ὄχλου καὶ συνῳδὰ τῇ μορφώσει νὰ μεταρρυθμίζωνται οἱ νόμοι. Δέον αὐτὸ νὰ εἶνε τῶν καλῶν κυβερνήσεων τὸ ἰδανικὸν καὶ ἃς ἀρίενται οἱ δημοκόποι, οἵτινες, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἀτενίζουσιν εἰς ἰδιοτελείας.

Ὁ Μαρκέβιτς κακῶς ἐθεωρεῖτο ἐχθρὸς τῶν ἐλευθεριῶν, μάλιστα ἐδείκνυε ἀληθῆ πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτα εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ καὶ ἡ *Τριλογία* θὰ εἶνε πολύτιμος εἰς τοὺς μεταγενεστέρους Ρώσους καὶ εἰς τοὺς ἱστορικοὺς τῆς Ρωσίας. Τῆς ἱστορίας αἱ πηγαὶ δὲν εἶνε μόνον εἰς τὰ ἀρχαιοφυλακεῖα. Ὁ μελετῶν μόνον τὰ ἔγγραφα εἶνε ἄψυχος ἱστορικός. Τέλειον ἱστορικὸν ἔργον εἶνε ἐκεῖνο, ἐν ᾧ διακρίνεται ἡ ἀληθὴς ἐξιστόρησις τῶν γεγονότων μετὰ τῆς ψυχολογικῆς εἰκονίσεως τῶν ἀνθρώπων ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων μετὰ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων καὶ διανοητικῆς μορφώσεως. Διὰ τὴν ἐνδόμυχον ἱστορίαν ἑνὸς λαοῦ συντείνουσι καὶ τὰ φιλολογικὰ ἔργα μιᾶς ἐποχῆς.

Ὁ Μαρκέβιτς ἔγραψε δρᾶμα καὶ ἀξιόλογα διηγήματα.

Διὰ νὰ δώσωμεν ἰδέαν τινὰ τῶν ἔργων τοῦ ρώσου τούτου συγγραφέως, ἔπρεπε βεβαίως νὰ μεταφράσωμεν ἓν τῶν καλλιτέρων, ἀλλ' ἐσκέφθημεν νὰ ἐκλέξωμεν ἓν γεγραμμένον μὲ ἀσυνήθη τρόπον, ἄνευ ποιητικοῦ ὕφους, ἄνευ περιγραφῶν καὶ εἰκόνων, ἀλλὰ μόνον εἰς 91 τηλεγραφήματα, σταλέντα εἰς πέντε μῆνας, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκτιλύσσεται ὁλόκληρον μυθιστόρημα, ὅπερ ὁ συγγραφεὺς καλεῖ *σύγχρονον* καὶ δικαίως. Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο λαμβάνουσι χώραν παρεξηγήσεις, λάθη εἰς βάρος τρίτων, ἐρωτικὰ ἐπεισόδια λήγοντα ἔπειτα μὲ ἀτυχεῖς γάμους.

Ἰδοὺ ἡ μετάφρασις.

Διὰ Τηλεγράφου Σύγχρονον Μυθιστόρημα.

2 Σεπτεμβρίου· Σταθμοῦ Ὀλκόβκας, παρὰ τῇ πόλει περιφερείας Πίλσκ, εἰς Πετρούπολιν.

Εἰς Βρόνσκην.

Ἀφικόμεθα. Εὕρομεν εἰς κιβώτιον 7 ρούβλια, 50 κοπίας. Κατάστασις ἐλεεινή. Ἡσυχάσατε Λευκήν. Εὑρήσομεν δύο χιλιάδας ρούβλια.

Ἀ Ὀλκόβσκης.

—

6 Σεπτεμβρίου. Ἐξ Ὀλκόβκας εἰς Μόσχαν.

Κόμητα Σπυριδώφ.

Θέσις ἀξιοδάκριτος, περισσότερα χρέη ἢ περιουσία. Σιδορέγκος Τίμιος ἀλλὰ ζῷον. Ἐξετάσθησαν πίνακες, ἀπόγνωσις. Νοῦς διατάττει ἀκολουθεῖν συμβουλάς σου. Ἀπεφάσισα. Γράψατε Ζαχαρώφ.

Ἀ. Ὀλκόβσκης.

—

7 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Μόσχας.

Εἰς Ὀλκόβσκην.

Ἐπὶ τέλους! Εὐτύχημα. Ἔσται μοι λίαν εὐάρεστον. Πλουσία, κόρη μονογενής. Ἠκολούθει. Ἐτηλεγραφήθη εἰς πατέρα.

Κόμης Σπυριδώφ.

—

7 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Μόσχας εἰς Πίλσκ.

Εἰς Ζαχαρώφ.

Σᾶς ὡμίλησα πολλάκις εἰς τὴν ἀγγλικὴν λέσχην περὶ ἀνεψιοῦ μου. Ἀλεξάνδρου Ὀλκόβσκη. Θὰ ἔχῃ λαμπρὸν στάδιον. Θὰ σᾶς ἴδῃ. Ἀσπάζεται χεῖρας λατρευτῆς σας Ὄλγας Νικολαέβνα. Μοὶ εἶνε πολύ, πολὺ εὐχάριστον.

Κόμης Σπυριδώφ.

—

8 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Πίλσκ εἰς Βελοβόδσκ.

Εἰς Ἑλένην Ροζανώφ.

Πατὴρ ἀνήγγειλεν ἄφιξιν τοῦ ἐφίππου φρουροῦ, Ἀ. Ὀλκόβσκη. Προαισθήσεις. Εἶμαι δυστυχής.

Ὄλγα Ζαχαρώφ.

—

9 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Βελοβόδσκ εἰς Πίλσκ.

Εἰς Ὄλγαν Ζαχαρώφ.

Πρὸς Θεοῦ φιλτάτη, ἔσω ἀκλόνητος. Ἐνθυμοῦ τὸν Ἀ. φθείρεται. Ἀνέγνωσεν εἰς *Εὐρωπαϊκὸν Ταχυδρόμον* «Δεβδιάτυ Βὰλ» τοῦ Δανικλέφσκη. Θὰ σοὶ ἀποκαλύψῃ καὶ διδάξῃ πολλά.

Ἑλένη Ροζανώφ.

—

10 Σεπτεμβρίου. Εἰς Ἑλένην Ροζανώφ.

Εἰς Βελοβόδσκ.

Ὁ. ἀφικνεῖται αὔριον. Εἶμαι συνδρομήτρια μόνον εἰς *Ρωσικὸν Ταχυδρόμον*. Ἀνέγνωσα «Διὰ τὰ γήϊνα ἀγαθὰ» τοῦ Ἀφσιέγκου. Οὐδὲν ἐδιδάχθην, οὐδὲν ἀπεκάλυψα.

Ὄλγα.

—

12 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Πίλσκ εἰς Μόσχαν.

Κόμητα Σπυριδώφ.

Εὐχαριστῶ συστάσεις. Γέρων Ζαχαρώφ μοὶ ὑπεδέχθη λαμπρά. Εἶνε ὡραιοτέρα τῶν προσδοκιῶν μου, ἀλλὰ φαίνεται πολὺ δειλή.

Ὀλκόβσκης.

—

13 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Πίλσκ.

Εἰς Ὀλκόβσκην.

Δειλία συνώμυμον *αἰδημοσύνη*. Στοιχηματίζω καλὴν ἀρχήν. Πολὺ εὐαρεστοῦμαι. Ὁ Θεὸς βοηθὸς εἰς ἔκβασιν.

Κόμης Σπυριδώφ.

—

15 Σεπτεμβρίου. Εἰς Βελοβόδσκ.

Εἰς Ἑλένην Ροζανώφ.

Ὁ. εἰσέτι ἐδῶ. Διάφορος τῶν προσδοκιῶν μου εἶνε. Ὠργισμένος πολύ. Τηλεγραφήσατε μυστικὰ εἰς ὄνομα Δόνας Θεοδοροβόβνας Πιτσούκ.

Ὄλγα.

—

15 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Βελοβόδσκ εἰς Πίλσκ.

Εἰς Δόναν Θεοδοροβόβναν Πιτσούκ.

Διαχείρισις ἀδέξιος, στερουμένη παντὸς ἰδανικοῦ αἰσθήματος. Ἀποποιεῖται ἀδείας. Μοὶ εἶνε ἀδιάφορον. Θὰ ἔλθω αὔριον. Τί νὰ περιμένω; Ἀπάντησις πληρωμένη.

Ἀριστώφ.

—

17 Σεπτεμβρίου. Εἰς Βρόνσκην.

Εἰς Πετρούπολιν.

Προδιάθεσε ἀμέσως Λευκήν. Ἐστάλησαν χθὲς 2000 ρούβλια. Εἷς εὐεργέτης, ὁ μεγιστὰν Ζαχαρώφ, ἐξεπέρδευσε τὰς ὑποθέσεις μου.

Ὀλκόβσκης.

—

18 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Πίλσκ εἰς Βελοβόδσκ.

Εἰς Ρουρσικώφ.

Αἰφνίδιον ἠθικὸν τραῦμα, Ἐλεογίνης! Τῇ ἐπιβάλλουσιν ἕνα ἔφιππον φρουρόν. Οὐδεμία δύναμις εἰς τὴν πάλην. Θὰ

ἀντισταθῶ. Ὁ οὐρανὸς ἢ ὁ τάφος. Ἀπάντησις πληρωμένη.

Ἀριστώφ.

—

19 Σεπτεμβρίου. Εἰς Ἀριστώφ.

Εἰς Πίλσκ.

Σὺ ἀκολούθησον σύμβουλήν μου. Ἐπανάκαμψον ἐνταῦθα. Μὴ ἀνοησίας, ἢ τὰς πληρώνεις.

Ἐ. Φουρσικώφ.

—

19 Σεπτεμβρίου. Εἰς Φουρσικώφ.

Εἰς Βελοβόδσκ.

Εἶσαι ἀνόητος, βλάξ, φύγε! Ἀπάντησις ἀνωφελής.

Ἀριστώφ.

—

20 Σεπτεμβρίου. Εἰς Ἑλένην Ροζανώφ.

Εἰς Βελοβόδσκ.

Ὄλγα Νικολαέβνα πολὺ κατατεθλιμμένη. Ὁ πατὴρ ἀπηγόρευσεν εἴσοδον εἰς Ἀ. Ὁ ἴδιος μετέβη μετὰ ἀξιωματικοῦ εἰς Ὀλκόβκαν.

Δόρα Πιτσούκ.

—

22 Σεπτεμβρίου. Κόμητα Σπυριδώφ. Εἰς Μόσχαν (8 $^1/_2$ πρωΐας).

Σδορέγκος κλέπτης, κακοῦργος πρώτης τάξεως. Χάριτι Ζαχαρώφ ἐξετασθέντων λογαριασμῶν βιβλίων, ὑπεξήρεσε 14,000 ρούβλια. Ἐδραπέτευσε ταύτην τὴν νύκτα εἰς Πίλσκ. Ἐνέργησον σύλληψιν.

Ὀλκόβσκης.

—

22 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Πίλσκ εἰς Ὀλκόβκαν (11 $^1/_2$ π.μ.)

Κύριον Ἀ. Ὀλκόβσκην.

Ἐὰν εἶσθε ἄνθρωπος τίμιος ἐννοεῖτέ τι ἀπαιτῶ ἀπὸ σᾶς. Ἐδῶ, ἐξ ἄλλου, ὀλίγον ἐνδιαφέρει, ὅπου θέλετε, ὑμεῖς ἢ ἐγώ. Ἀπάντησις πληρωμένη.

Ἀριστώφ

—

22 Σεπτεμβρίου. Εἰς Ἀριστώφ.

Εἰς Πίλσκ (1 ἑσπέρας).

Δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίζω. Ἐζητήθησαν πληροφορίαι ἀπὸ Ζαχαρώφ, τὸ πᾶν ἐξηγήθη, ἐγέλασα εἰς τὰ δάκρυα. Ἐξ ἄλλου θὰ εἶμαι εἰς τὰς ἓξ εἰς Πίλσκ, εἰς τὴν διάθεσίν σας.

Α. Ὀλκόβσκης.

—

22 Σεπτεμβρίου. Εἰς Ὀλκόβσκην.

Εἰς Ὀλκόβκαν (2 ἑσπέρας)

Ὁ Θεὸς γνωρίζει τίς γελάσῃ τελευταῖος. Σᾶς περιμένω εἰς τὰς ἓξ Σεῖς ἢ ἐγώ! Ἀπάντησις πληρωμένη.

Ἀριστώφ.

—

22 Σεπτεμβρίου. Ἐκ Πετρουπόλεως.

Εἰς Ὀλκόβσκην (ἔφθασε εἰς τὰς 3 $^1/_2$ ἑσπέρας).

Ἀφικόμην ἐκ Μόσχας. Ἡ Λευκὴ ἀνεχώρησεν εἰς ἐξωτερικόν. Εὑρέθη ἐνταῦθα τηλεγράφημά της ἐκ Βερολίνου. Τὸ ἑξῆς:

«19—30 Σεπτεμβρίου. Εἰς Βρόνσκην.

»Εἰς Πετρούπολιν.

»Πολὺ ἐνοχλήθην περιμένουσα. Εὐχαριστῶ. Εἰπὲ εἰς Λουλὸν ὅτι ἔφυγα διὰ Γερμανίαν μὲ τὸν μικρὸν Παλώφ. Οὔτε χρήματα, οὔτε Λευκήν.»

Βρόνσκης.

—

22 Σεπτεμβρίου. Εἰς Βρόνσκην.

Εἰς Πετρούπολιν (3 $^3/_4$ ἑσπέρας).

Ἀνεχώρεις διὰ Πίλσκ, ἀναχωρῶ διὰ Βερολῖνον. Θὰ τὴν στείλω εἰς τὸν διάβολον, ἀλλὰ ὁ Παλώφ θὰ μοὶ δώσῃ λόγον.

Ὀλκόβσκης.

(Ἕπεται συνέχεια)

Ο ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ

Μία βαρεὰ βροχὴ ἔπιπτεν ἔξω, κρατοῦσε ἐπὶ τῆς ἀσφάλτου, ὁ δὲ θεῖός μου. Ἰουστινιανὸς μαζῆ μὲ τὸν φίλον του Ρουσινιὸλ ἐκάθητο κοντὰ εἰς τὸ τζάκι καὶ τὰ ἔλεγαν.

Ἐκεῖ τοποθετημένος καλὰ εἰς μίαν πολυθρόναν, ὁ θεῖός μου ἐνθυμηθεὶς ἀμυδρῶς ὅτι ὁ Ρουσινιὸλ τοῦ εἶχε στείλει μιὰ φορὰ ἕνα νεκρώσιμον προσκλητήριον, τοῦ λέγει στενάζων:

— Λοιπόν, καϋμένε, εἶχες τὴν ἀτυχίαν νὰ χάσῃς τὴν πεθερά σου;

— Τὴν πεθερά μου, ὄχι δά. Δυστυχῶς ζῆ πάντοτε.

— Ἄ! ναὶ ξέχασα... τὴν μητέρα σου....

— Ὄχι, ἀδελφέ μου, δὲν ἔχασα κανένα.

— Μπᾶ! τί ἀφῃρημένος ποῦ εἶμαι!... Ἐνθυμεῖσαι ἐκεῖνον τὸν γεροξούρη τὸν πατέρα σου, ποῦ δὲν ἤθελε νὰ σ' ἀφήσῃ νὰ βγαίνῃς ἔξω ὅταν ἦσουν μικρός;

— Μὰ καλὰ ἔκαμνε, ἀπήντησεν ὁ φίλος του κάπως φουρκισμένος. Σήμερον δίδουν μεγάλην ἐλευθερίαν εἰς τὰ παιδιά. Ἄ! ἦτο λαμπρὸς ἄνθρωπος ὁ πατήρ μου....

Καὶ ὡς καλὸς υἱός, ἤρχισε νὰ ἐγκωμιάζῃ τὸν πατέρα του μὲ μίαν φλυαρίαν ἀνεξάντλητον.

Ἐπί τινα χρόνον ὁ θεῖός μου τὸν ἤκουσε προσεκτικῶς. Ἔπειτα, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, διασκεδάζων μὲ τοὺς γύρους ποῦ ἔκαμνε τὸ μονύελόν του, τὸ ὁποῖον ἔπαιζε εἰς τὰ δάκτυλα, ἐν ᾧ φίλος του ἐξηκολούθει τὴν διήγησίν του, ἤρχισε νὰ τονθορίζῃ ἕνα τραγοῦδι.

Κατ' ἀρχὰς μόλις ἠκούετο μουρμουρίζων ὅ,τι τοῦ κατέβαινε. Ἔπειτα ἡ φωνή του ἔγεινε δυνατωτέρα καὶ ὁ Ρουσινιὸλ ἠναγκάσθη νὰ τοῦ φωνάξῃ:

— Μὰ τραγουδεῖς, ἀδελφέ; δὲν ἀκοῦς ποῦ σοῦ μιλῶ;

— Ἐγὼ τραγουδῶ; Δὲν ἄνοιξα τὸ στόμα μου.

— Πῶς δ ν ἄνοιξες τὸ στόμα σου ποῦ ἔχεις δέκα λεπτὰ τώρα ποῦ μουρμουρίζεις.

— Μὲ συγχωρεῖς, δὲν τὸ κατάλαβα

Καὶ πιάσας τὰ χέρια του, λυπημένος διότι ἐπείραξε τριάντα ἐτῶν φίλον, ὁ ἀδιόρθωτος ἀφῃρημένος τοῦ λέγει:

— Ἡ ἱστορία σου μὲ συγκινοῦσε πολύ.... Λοιπόν, ξέρεις, ἐπειδὴ πάσχω ἀπὸ τὴν καρδιά μου....

— Σὺ πάσχεις ἀπὸ τὴν καρδιά σου;

— Βέβαια.... τώρα... τόσα χρόνια. Ἀλλὰ δὲν τὸ λέω. Μὲ πιάνει ἰδίως ὅταν στενοχωροῦμαι. Καὶ σύ; εἶσαι ἐντελῶς γερός;

— Ἄ! καϋμένε. Μὴν τὰ ᾽ρωτᾶς. Ἔχω χίλια δυὸ νοσήματα.

Καὶ ἀγαπῶν τὰς διεξοδικὰς διηγήσεις, ἤρχισε νὰ διηγῆται καταλεπτῶς τὰς ἀσθενείας του.

Αὐτὴν τὴν φορὰν ὁ θεῖός μου, δυσπιστῶν πρὸς τὸν ἑαυτόν του, διὰ νὰ μὴ ἀρεθῇ καὶ πιασθῇ πάλιν ἀπὸ καμμίαν νέαν ἀφῃρημάδαν ἡ ὁποία θὰ προσέβαλε σοβαρῶς τὸν φίλον του, ἐχώθη καλὰ εἰς τὴν πολυθρόναν καὶ ἐπέστησεν ὅλην τὴν προσοχήν του.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀκούων τὰς μακρὰς αὐτὰς ἱερεμιάδας τὰς λεγομένας μὲ μονοτονίαν, ἔπληξε καὶ ἐνύσταξε. Καὶ μὲ γλαρωμένα μάτια ἔλεγε μέσα του:

— Μὰ δεν φεύγει πειὰ αὐτὸς ὁ Ρουσινιόλ, νὰ πέσω νὰ κοιμηθῶ!...

Ὅταν ἐκτύπησε τὸ ὡρολόγι ἕνδεκα, ὁ ἄλλος εὑρίσκετο εἰς τὴν δυνατὴν ἀσθένειάν του, μίαν λαρυγγίτιδα ποῦ ἐπέρασε. Διὰ νὰ ἐπιστήσῃ δὲ τὴν προσοχὴν τοῦ φλυάρου ἐπὶ τῆς προκεχωρημένης ὥρας, λέγει, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκεῖνος ἔπαιρνε ἀναπνοήν:

—Ἕνδεκα ἡ ὥρα!

—Πράγματι, ἀπήντησεν ὁ Ρουσινιόλ, ἀφοῦ ἐστράφη καὶ ἐκύτταξε τὸ ὡρολόγι. Συνειθίζεις νὰ κοιμᾶσαι ἐνωρίς;

—Ἐγώ; Ὅταν δὲν ἔρχεται κανεὶς νὰ μὲ ἀνησυχήσῃ, εἰς τὰς δέκα εἶμαι στὸ κρεββάτι.

— Ἄ! ἔτσι;

Ὁ Ρουσινιὸλ ἔβαλε ἕνα κούτσουρο στὴ φωτιὰ, ἡ ὁποία ἔσβυσε καὶ ἐξηκολούθησε:

—Φαντάζεσαι λοιπὸν τί δυστυχὴς ἄνθρωπος ποῦ εἶμαι μὲ ὅλας αὐτὰς τὰς ταλαιπωρίας. Καὶ ἐλησμόνησα νὰ σοῦ πῶ ἕνα ἄλλο. Πρὸ ἑνὸς μηνὸς ὑπέστην μίαν ἐγχείρησιν! Ναί, φίλε μου, ἐγχείρησιν.

— Τὸ ζῶον! ἐμουρμούρισεν ὁ θεῖός μου. Δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ μὲ ἀφήσῃ.

Καὶ διὰ νὰ τοῦ δώσῃ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως ἐσηκώθη. Ὁ Ρουσινιὸλ τὸν ἐμιμήθη, ἐξακολουθῶν νὰ διηγῆται ἕνα ρευματισμὸν ποῦ εἶχεν ἁρπάξει εἰς τὸ μικρὸ δάκτυλο τοῦ ποδός του. Τότε ὁ θεῖός μου, ἀνυπομονῶν, ἐπῆρε τὴν λάμπαν. Ἀμέσως ὁ Ρουσινιὸλ ἔσπευσε κοντά του:

— Σὲ παρακαλῶ, μὴ λαμβάνῃς αὐτὸν τὸν κόπον.

— Δὲν πειράζει, ἄφησε! λέγει ὁ θεῖός μου ὠθῶν αὐτὸν ἠπίως πρὸς τὸν προθάλαμον.

Ὅταν ἐβγῆκαν ἐκεῖ, ὁ φίλος, προσηνῶς πάντοτε, ὑπέλαβε.

—Ἐ! ἐλπίζω ὅτι θὰ ξαναιδωθοῦμε γρήγορα.

— Ναί, ναί, ἀλλὰ ὄχι βράδυ, γιατὶ κοιμοῦμαι ἐνωρίτερ' ἀπὸ σένα.

—Ὁπότε θέλῃς.

—Λοιπὸν καλὴν νύκτα!

Καί, βλέπων ὅτι ὁ φίλος του δὲν ἐνοοῦσε ἀκόμη νὰ φύγῃ, κουρασθεὶς δὲ νὰ κρατῇ τὴν λάμπαν, ἤνοιξε τὴν θύραν, ἐπαναλαμβάνων:

— Καλὴν νύκτα, λοιπόν.

Τότε ὁ Ρουσινιόλ, μισοστενοχωρημένος καὶ μισομειδιῶν, ἐψιθύρισε.

— Μὲ συγχωρεῖς,.. ἂν θέλῃς μοῦ δίδεις τὴ λάμπα μου.

— Τὴ λάμπα σου;

— Ναί... ξέρεις εὑρίσκεσαι στὸ σπίτι μου, κ' αὐτὴ ἡ λάμπα....

— Στὸ σπῆτι σου εἶμαι! Καὶ δὲν μοῦ τὸ λὲς ἀδερρέ; ἐρώναξεν ἔξω φρενῶν ὁ θεῖός μου.

Καὶ ἀφήσας μὲ βίαν τὴν λάμπαν εἰς τὰ χέρια τοῦ φίλου του ἔσπευσε νὰ φύγῃ, κλείσας ὁρμητικῶς τὴν θύραν.

DANIEL RICHE

ΑΠΟ ΤΕΣ «ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΕΣ»

ΤΟ ΓΙΓΑΝΤΟΔΕΝΔΡΟ

ΣΤΟΝ ΤΙΜΟ

Στάζει τὸ πρῶτο δάκρυο τοῦ Ἀποσπερίτου
ἀχνόρεγγο 'ς τοῦ πόνου τὴν θολὴ κοιλάδα
καὶ ὅπου ἀσπασθῇ τὸ χλωμὸ νεκράνθεμο ἡ ψυχή του
μῦρο ζωῆς μοσχοβολάει καὶ ὠμορφάδα.

Γαλήνη! Ἀλάλητο ἡ σιγὴ τραγοῦδι ψάλλει
καὶ νανουρίζει μυστικὰ τοὺς πεθαμένους
καὶ νά! Σὰν ζωτικὸ μιὰ μάγισσα προβάλλει
καὶ γονατίζει μεσ' 'ς τοὺς τόπους τοὺς θλιμμένους.

Καὶ ὅσα ἀργυρᾶ οἱ αἰθέριοι κάμποι κρύφτουν
τὰ σπέρνουν 'ς τὰ χυτὰ καὶ ὁλόξανθα μαλλιά της
καὶ ἄπειρα πνεύματα 'ς τὸν κάτω κόσμο σκύφτουν
μορφὴ Θεοῦ νὰ πάρουν ἀπ' τὴν εὐωδιά της.

Μὰ ἡ πάρωρη διαβάτρα μὲ ὄψι ὠργισμένη
χώνει τὰ χέρια 'ς τὸ σκουλικιασμένο χῶμα
καὶ τῆς ρωτάει μιὰ νερέλη ποῦ διαβαίνει:
—Λευκὴ ὠμορφιά, ποιὰ εἶσαι καὶ ἀγρυπνᾷς ἀκόμα;

—Ἐγὼ εἶμαι ἡ Ἀγάπη· καὶ ἂν ρωτᾷς τί κάνω,
«τὸ μῖσος τὸ ἀκοίμητο φυτεύω τώρα,
»ποῦ οἱ ρίζες του θὰ φθάσουν 'ς τῶν νεκρῶν τὴν χώρα
»καὶ ἡ κορφή του ὡς τὸν Θεὸ θὰ φθάσῃ ἀπάνω.

»Τὴν προδομένην μου καρδιὰ ξεθεμελιώνω
»καὶ τὴν φυτεύω μέσ' 'ς τὰ βάθη τοῦ Ταρτάρου
»καὶ ἀπὸ τοῦ μακύρου δένδρου μου τὸν κάθε κλῶνο
»ἐκδίκησι τὸ χέρι θὰ τρυγάῃ τοῦ Χάρου.

»Ἐγὼ εἶμαι ἡ Ἀγνὴ ἀγάπη· χρόνια μύρια
»πιστὴ ἀγκαλιὰ παντοῦ ἀνώρελα γυρεύω
»καὶ ποτισμένη ὅλα τῆς λύπης τὰ ποτήρια
»θὰ κοιμηθῶ κάτου ἀπ' τὸ δένδρο ποῦ φυτεύω».

. . . . . .

Τὸ ὕστερο δάκρυο τοῦ Ἀποσπερίτου στάζει
θαμπόρεγγο 'ς τἄψυχα βάθη τῆς ἀβύσσου,
ὅπου φυτρώνει τὸ ἄγριο μῖσος καὶ ἀγκαλιάζει,
'σὰν γιγαντόδενδρο, τὸ φῶς τοῦ Παραδείσου.

Ἰ. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΡΥΚΟΛΑΚΟΣ

Ὁ Βορδὰκ ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασί του διηγεῖται, ὅτι εὑρισκόμενος εἰς Plaisance, πόλιν τῆς Ἰταλίας, κατέλυσεν ἔν τινι ξενοδοχείῳ, τοῦ ὁποίου ὁ πάτρων εἶχεν ἀπολέσει τὴν προηγουμένην νύκτα τὴν μητέρα του.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀπέστειλε ἕνα τῶν ὑπηρετῶν του, ἵνα ἐσωφόριά τινα ἐν τῷ τῆς μακαρίτιδος θαλάμῳ ζητήσῃ, ἀλλ' ὁ ὑπηρέτης ἐπανῆλθε πνευστιῶν καὶ ἀνακράζων· ὅτι εἶδε τὴν κυρίαν του, ἥτις ἐπανελθοῦσα εἶχεν ἤδη κατακλιθῆ

ἐν τῇ κλίνῃ αὐτῆς. Ἕτερος ὑπηρέτης προσποιηθεὶς ἀφοβίαν μετέβη εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος θάλαμον κ' ἐπεβεβαίωσε τὸ συμβάν.

Ὁ πάτρων τοῦ ξενοδοχείου ἠθέλησε νὰ μεταβῇ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, ὡς συνοδὸν ἔχων τὴν ὑπηρέτριάν του. Μετά τινας ὅμως στιγμὰς ἐπανέκαμψε καί, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ἐν τῷ ξενοδοχείῳ καταλύοντας, ἐφώνησε:

— Μάλιστα, κύριοι, εἶνε ἡ πτωχή μου μητέρα τὴν εἶδα, ἀλλὰ δὲν ἔσχον τὸ θάρρος νὰ τῇ ὁμιλήσω.

Ὁ Βορδὰκ ἐδράξατο λαπτῆρος τινὸς καὶ ἀποτείνων τὸν λόγον εἰς τινα ἐκκλησιαστικὸν ἐκεῖ παρευρισκόμενον:

— Ὑπάγωμεν, κύριε.

— Πολὺ εὐχαρίστως, ὑπέλαβεν ὁ ἀββᾶς, ἀρκεῖ νὰ διέλθητε ὑμεῖς πρῶτος.

Πάντες οἱ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν συνοδεύσωσι. Τὸν ἠκολούθησαν, εἰσῆλθον ἐν τῷ θαλάμῳ, ἀνέσυραν τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης καὶ ὁ Βορδὰκ διέκρινε τὸ πρόσωπον γραίας τινὸς μελανοχρόου καὶ καὶ ἐρρυτιδωμένης, ἐχούσης τὴν κόμην ἀρκετὰ κακῶς διευθετημένην καὶ ποιούσης μορφασμοὺς γελοίους.

Εἶπον τῷ οἰκοδεσπότῃ νὰ πλησιάσῃ, ἵνα εἴδῃ ἂν ὄντως ἦτο αὕτη ἡ μήτηρ του.

— Ναί, εἶνε αὐτή. Ἄ, πτωχή μου μητέρα!

Ὁ Βορδὰκ τότε εἶπεν εἰς τὸν ἐκκλησιαστικόν:

— Εἶσθε ἱερεύς, ἐπερωτήσατε τὸ πνεῦμα.

Ὁ ἱερεὺς προύχώρησε, ἐξήτασε τὴν τεθνηκυῖαν καὶ ἔρριψεν ἐπ' αὐτῆς ὕδωρ ἡγιασμένον. Τὸ πνεῦμα αἰσθανθὲν ἑαυτὸ βεβρεγμένον, πηδᾷ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀββᾶ, καὶ τὸν δάκνει. Τοῦτο ἔκαμε πάντας νὰ τραπῶσιν εἰς φυγήν.

. . . . . .

Τό τε πνεῦμα καὶ ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἐπάλαιον πρὸς ἀλλήλους, ὅτε φενάκη τις πίπτει καὶ ὁ Βορδὰκ βλέπει ὅτι τὸ ὑποτιθέμενον πνεῦμα ἦτο εἷς . . . . . πίθηκος.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Γ. Α. Π.

Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀπαγγελθεὶς κατὰ τὴν ἑσπερίδα τῆς 24 Ἰουλίου 1896

Ἐν Βραΐλᾳ

[Τὸ παραπέτασμα κλειστόν. Ὁ ἠθοποιὸς ἐξέρχεται καὶ κάθηται πρὸ τοῦ παραπετάσματος ἀριστερᾷ ἐπὶ καθίσματος, βυθιζόμενος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν μέρους τινός. Μετ' ὀλίγον ἀφίνων τὴν ἀνάγνωσιν:]

Μὴν ἐνοχλῆσθε, κύριοι, τὴ δουλειά σας, δὲν εἶναι τίποτα... Τί κυττάζεις ἐσὺ πάλι 'σὰν χάχας;... παίξε κἀνένα κομματάκι, δὲν βλέπεις πῶς ὁ κόσμος περιμένει; ἢ ἔχεις ὄρεξιν ν' ἀρχίσῃ τὸ ντοὺπ-ντοὺπ;... κύττα τον πῶς μὲ βλέπει... (ἀναγινώσκει).

Δὲν πιστεύω, κύριοι, νὰ σᾶς ἐνοχλῶ, ὅπως ἐπίσης ἐλπίζω ὅτι καὶ σεῖς θὰ ἔχητε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ μὲ ἀφήσητε ἥσυχον νὰ μελετήσω ὀλίγον τὸ μέρος μου.... τώρα θὰ μοῦ 'πῆτε — καὶ πολὺ δικαίως: — μὰ καλὰ τέτοια ὥρα βρῆκες νὰ μελετήσῃς τὸ μέρος σου, κύριε καλλιτέχνα; τὸ λὲς καὶ δὲν ντρέπεσαι; (εἰς ἀκροατήν.) Δὲν εἶν' ἔτσι; πῶς λὲς τοῦ λόγου σου; βέβαια. Λοιπὸν μεταξύ μας τώρα... δὲν μᾶς ἀκούει κανεὶς καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴν κάνῃς λόγον... Αὐτὸ συμβαίνει ἐνίοτε εἰς τὸ Ἑλλ. Θέατρον καὶ ἰδίως μεταξὺ τῶν πρωταγωνιστῶν,.. καλλιτεχνικὴ ἰδιοτροπία καὶ αὐτό... γιὰ τοῦτο βλέπετε καὶ ἔχουμε καλλιτέχνας καὶ καλλιτέχνιδας, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς βάλῃ πλώρη κανεὶς εὐρωπαῖος 'στὴν πρωτοτυπία τῆς ὑποκρίσεως. Μὰ θὰ μοῦ πῆτε πῶς συμβιβάζεται βρὲ ἀδερφὲ ὅταν ὁ ἠθοποιὸς δὲν ξέρει τὸ μέρος του νὰ ἐπιτύχῃ.... δὲν εἶν' ἔτσι; οὔμ! ἐδῶ εἶναι τὸ μυστήριον τὸ ὁποῖον μόνον ἡ ἐν Ἑλλάδι *κριτικὴ* κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ καὶ θαυμάσῃ. Ἂν μπορῇς βρέστο τοῦ λόγου σου κύριε... ἀμ δέ!.. Βλέπεις τώρα ἂν ἦσο καὶ σὺ τεχνοκρίτης θὰ τὸ εἴξευρες τὸ μυστήριον, ἀλλὰ εἶσαι εἴ; ἁπλοῦς θαυμαστὴς τοῦ θεάτρου, ὁ ὁποῖος περιμένεις νὰ σχηματίσῃς τὴν γνώμην σου ἀπὸ τὴν γνήμην τῆς τεχνοκριτικῆς καὶ ὕστερα νὰ μᾶς τὴν ξερουρνίσῃς γιὰ 'δική σου ....Λοιπὸν ξέρετε ποῦ εἶνε τὸ μυστήριον;...*Τὸ Ταλὰρ* ὅπως λέγουν... Μάλισταμάλιστα τὸ *ταλάρ*... αὐτὸ εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θαυμάζεται σήμερον ἀπὸ τὴν κριτικὴν τῆς Ἑλλάδος, ἤτις ἀδιαφορεῖ ἂν δὲν ξέρῃς τί λές, ἂν γουρλώνῃς τὰ μάτια σου καὶ τεντώνῃς τ' αὐτιά σου γιὰ ν' ἀκούσῃς τὸν φωνασκοῦντα ὑποβολέα, ἂν ξελαρυγγιάζεσαι καὶ βηματίζεις χειρονομῶν τραγελαφικῶς διὰ νὰ καλύψῃς τὴν ἀμηχανίαν σου, ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι τίποτε ὅταν ἔχῃς *ταλάρ*. Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι τὸ μυστήριον τὸ ὁποῖον θὰ μὲ σώσῃ ἀπόψε καὶ 'μένα ποῦ δὲν ξέρω τὸ μέρος μου, τὸ ταλάν, *τάλας* ἐγὼ ἂν δὲν εἶχα *ταλάρ*, ἀλλ' εὐτυχῶς, *τεχνοκριτικὴ διάγνωσις* μοῦ εἶπεν ὅτι τὸ ἔχω καὶ εἰς μεγάλην δόσιν μάλιστα καὶ ἀροῦ τὸ λέγει αὐτὴ δὲν μπορῶ παρὰ νὰ τὸ πιστέψω κ' ἐγώ, μὲ τὸ δίκηο μου, γιαυτὸ βλέπετε ἀνέλαβα νὰ παίξω ἀπόψε μέρος ποῦ δὲν ξέρω ποῦθε ἀρχίζει καὶ πῶς τελειώνει... Λοιπὸν σᾶς παρακαλῶ, κύριοι, νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε μόνον 5 λεπτὰ νὰ ρίψω μιὰ ματιὰ ἐδῶ εἰς τὴν ἀκροῦλα, γιατὶ μέσα εἰς τὴν σκηνὴν εἶναι ἀδύνατον νὰ μελετήσω, εἶναι ὅλα ἄνω κάτω, ὁ μηχανικὸς καρρώνει καὶ αὐτὸ τὸ ντοὺπ-ντοὺπ πολὺ μοῦ πειράζει τὰ νεῦρα... νομίζω πῶς ἀκούω νὰ κτυποῦν τὰ μπαστούνια καὶ τὰ ποδάρια τοῦ ἀνυπομονοῦντος κοινοῦ... Ἀλήθεια τί κακὴ συνήθεια καὶ αὐτή... μόλις περάσουν πέντε λεπτὰ ἀπὸ τὸ διάλειμμα, ἀκοῦς ἕνα μπαστοῦνι σὲ μιὰ ἄκρη νὰ κτυπᾷ ἐλαφρὰ καὶ μετὰ συστολῆς δῆθεν, *τάπ-τάπ*... καὶ ἀμέσως ὡς δι' ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἀρχίζει δεύτερον ν' ἀνταποκρίνεται φιλοφρόνως ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἄκρου καὶ αὐτὸ *τάπ-τάπ*, κατόπιν τρίτον, τέταρτον, πέμπτον, καὶ τέλος ἐν ρυπῇ ὀρθλμοῦ, ἀκοῆς θέλω νὰ πῶ, μεταδίδεται εἰς τὰ κάτω ἄκρα, τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν καὶ αὐτὰ νὰ κινοῦνται ἐν ἀκατανοήτῳ ρυθμῷ, ὅστις σὲ θέτει εἰς ἔκρυθμον κατάστασιν... πρᾶγμα σύνηθες μόνον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλήν, ἥτις τοιουτοτρόπως ὑποδέχεται τοὺς ἀπὸ τοῦ βήματός της ρητορευόντος πατέρας τοῦ Ἔθνους. Λοιπὸν καὶ ἐκ τρίτου σᾶς παρακαλῶ νὰ ἔχητε τὴν ὑπομονὴν πέντε λεπτὰ μόνον νὰ τοῦ δώσω μιὰ περασιά... Νὰ τί ὥρα εἶναι; (παρατηρεῖ τὸ ὡρολόγιόν του) 10...ἔ εἰς τὰς 10 καὶ 5 λεπτὰ θὰ σᾶς ἀπαλλάξω τῆς ἐνοχλητικῆς παρουσίας μου... Ποῦσαι, δάσκαλε, παῖξε κἀνένα κομματάκι, ἔννοια σου, ἡ μουσικὴ δὲν μὲ ἐνοχλεῖ ὅσον ἄσχημα καὶ ἂν παίζῃ, τὰ αὐτιά μου δὲν ἔχουν τόσην εὐκαισθησίαν, τὸ μουσικόν σου *ταλάρ*, δάσκαλέ μου, δὲν θὰ κατορθώσῃ ποτὲ νὰ μὲ συγκινήσῃ καὶ νὰ μὲ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν μελέτην μου...λοιπὸν εἰς ἔργον, τὴ δουλειά σου καὶ τὴ δουλειά μου. (κάθηται καὶ ἀναγινώσκει). Ἀκόμη;...Εἶχε γοῦστο νὰ βαρυέσαι;... ἄ, φίλε μου, ἡ τεμπελιὰ εἶναι κακὸ πρᾶγμα...τ Φιλοπονία, φιλοπονία!...Διὰ τῆς φιλοπονίας, φίλτατέ μου, ὅσο λίγο μυαλὸ καὶ ἂν ἔχῃς εἰμπορεῖς νὰ κατορθώσῃς περισσότερον ἀπὸ ἕναν ἄλλον ποῦ τὸ ἔχει μπόλικο.... μάλιστα μάλιστα, τί μὲ κυττᾶς; Ἡ ἐργασία εἶναι τὸ νόμισμα μὲ τὸ ὁποῖον ἀγοράζεται ἡ δόξα καὶ ἡ ἐκτίμησις. Ἐκτὸς ἂν ἦσαι καὶ σὺ ἐκ τῆς σχολῆς τῶν ἐπιτηδείων, οἱ ὁποῖοι κατορθώνουν νὰ ἐργάζωνται ὀλιγώτερον καὶ νὰ ἐκτιμῶνται περισσότερον. Δὲν πέρνεις παράδειγμα ἀπὸ 'μένα ἀπόψε τί κόπους καταβάλλω γιὰ νὰ κερδίσω τὴν Δόξαν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινοῦ; (ἀναγ.) Νὰ πάρῃ ὁ Διάβολος νὰ μὴ περικοπῇ ποῦ μὲ ζαλίζῃ... ἂν ἦτο γραμμένη σὲ κάνένα ἑλλην. κωμειδύλλιον ἢ δρᾶμα, θὰ ἔλεγα πῶς ὁ συγγραφεὺς δὲν ξέρει τί λέει, ἀλλὰ τὸ μέρος αὐτὸ εἶναι μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ καὶ μάλιστα ἐξόχου, ὅπως λένε, συγγραφέως τοῦ Δουμᾶ. (ἀναγ.) Ὅλον τὸ θεῖον πῦρ τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῆς ἀντιλήψεως, τὸ ὁποῖον διηνεκῶς φλέγει τὴν κεφαλήν μου, ὅλο μου τὸ ταλὰν τὴν στιγμὴν ταύτην εἶναι ἀνίκανα νὰ μὲ συνδράμουν νὰ νοιώσω τί θέλει νὰ πῇ αὐτὸς ὁ χριστιανός... Λοιπὸν ἐδῶ εἶναι τὸ μυστήριον τῆς τέχνης, κόπιασε τώρα, κύριε, μὲ ὅλο τὸ *ταλὰρ* νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ τὸ χρωματίσῃς αὐτὸ τὸ μέρος... Ἐδῶ τώρα τὸ *ταλὰρ* μοναχὸ δὲν κάνει πεντάρα, κύριοι τεχνοκρῖται... ἐδῶ ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ 'πῶ κ' ἐγὼ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, τὴν ὁποίαν ἂν θέλετε ἀσπασθῆτέ την ἢ θέσατέ την ὑπὸ κάθαρσιν ἀόριστον.

Λοιπὸν ἐδῶ πρῶτα-πρῶτα χρειάζεται νὰ γνωρίσῃς καὶ διδαχθῆς *ἀνάγνωσιν*... μάλιστα, μάλιστα ἀνάγνωσιν, μὴν ἐκπλήττεσθε... σᾶς τὸ ἀποδεικνύω... ὅλοι ἀναγινώσκομεν ἀνεξαιρέτως, ἂν 'πῇς μάλιστα γιὰ τοὺς ἐν τοῖς καφενείοις διημερεύοντας χασομέριδες, δὲ παύουν ἀπὸ τοῦ ν' ἀναγινώσκουν καὶ κατατρώγουν τὰς ἐφημερίδας μέχρι τῆς τελευταίας εἰδοποιήσεως τοῦ νεωστὶ ἐκ Παρισίων ἀφιχθέντος εἰδικοῦ ἰατροῦ τῶν δερματικῶν νοσημάτων, ἢ τῆς Ζητεῖται παραμάννα ὑγιὴς μὲ καλὰς συστάσεις κτλ. Ἀλλ' ὅταν λέγωμεν *ἀνάγνωσιν* ἐννοοῦμεν ἀληθῆ καὶ ἄμεμπτον τονισμὸν τῶν διαρόρων φράσεων, ἀποδίδοντες τὴν φυσικὴν αὐτῶν ἔκφρασιν καὶ μὴ μετατρέποντες τὴν ἔννοιαν αὐτῶν παρατονίζοντες. Λ. Χ. Ἔχομεν τὴν ἀκόλουθον ἁπλουστάτην φράσιν. «Αὔριον τὴν πρωΐαν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ὁ κ. Παντόπουλος ἀναχωρεῖ εἰς Σμύρνην.» Διὰ τῆς φράσεως ταύτης λοιπὸν ἔχομεν μίαν εἴδησιν, τῆς ὁποίας ἡ ἔννοια φαίνεται ἁπλουστάτη καὶ ὅμως ὁπόσας ἐννοίας περιέχει ἐὰν τονίτωμεν διαφοροτρόπως καὶ ποικίλως. Καὶ ἰδού· (τονίζει διαφόρως ἐξηγῶν τὴν ἔννοιαν.) Λοιπὸν διὰ τῆς ἀμέπτου ἀναγνώσεως εἰσερχόμεθα εἰς τὸ δεύτερον στάδιον τῆς ὑποκριτικῆς, τὴν ψυχολογίαν δηλαδὴ εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀνάλυσιν τῆς καθόλου ἐννοίας τοῦ συγγραφέως, καθὼς ἐπίσης τὴν ἀκριβῆ μελέτην τοῦ χαρακτῆρος, τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον θὰ ὑποκριθῇς, κύριε καλλιτέχνα, γιὰ νὰ μπορέσῃς νὰ ἀναπαραστήσῃς καὶ τὸν ἐξωτερικὸν τύπον καὶ τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ χαρακτῆρος καὶ εἰσδύσῃς εἰς τὰ αἰσθήματα, ἅτινα διέπουν ἐν αὐτῷ Ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο κ. τεχνοκρίτα, δὲν ἀρκεῖ μόνον τὸ *ταλὰρ* γυμνόν, ξηρὸν καὶ ἀκαλλιέργητον, χρήζει *μελέτης κοινωνικῆς, μελέτης ἀναλυτικῆς*, πλεονεκτήματα δηλαδὴ ὄχι *φυσικά*, ἀλλ' ἀποκτώμενα διὰ τῆς ἐμβριθοῦς σπουδῆς ἐν τῷ μεγάλῳ καὶ ἀλανθάστῳ σχολείῳ τῆς φύσεως, ἥτις θὰ σὲ διδάξῃ τὴν ἐπιρροὴν τῶν τριῶν δυνάμεων, ὄχι τῶν Προστατίδων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, ἀλλὰ τῶν τριῶν ἀγνώστων δυνάμεων τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, αἵτινες διέπουν καὶ διευθύνουν τὸ παραγωγικὸν ρευστὸν τῆς ζωῆς, ἡ μὲν νοητικὴ δύναμις ἥτις ἐπενεργεῖ διὰ τῆς ἰδέας, ἡ δύναμις ἥτις ἐπενεργεῖ διὰ τῶν ἐντυπώσεων καὶ ἡ δύναμις ἥτις τὸ διευθύνει εἰς τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἐνέργειαν. Αἱ δυνάμεις αὐταὶ εἶναι ἐκεῖναι αἵτινες ἐπενεργοῦν καὶ ἀναπτύσσουν εἰς τὰ ἄτομα ἑκάστης κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἐπαγγέλματος ὁμοειδῆ τύπον καὶ ἔκφρασιν, ὥστε ἕνας ἐξησκημένος ὀρθλμὸς νὰ διακρίνῃ ἐλευθέρως ἀπὸ τὴν φυσιογνωμίαν καὶ τὸ βάδισμα, τὸν ἀπόστρατον ἀξιωματικὸν ἀπὸ τὸν δημοδιδάσκαλον, τὸν παντοπώλην ἀπὸ τὸν χορὸδ δάσκαλον, τὸν ζωγράφον ἀπὸ τὸν δικηγόρον καὶ τέλος τὸν ὀδοντοϊατρὸν ἀπὸ τὸν καθηγητήν.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές).

«ΑΝΕΠΙΓΡΑΦΑ»

Ὁ φλογιαμένος ἥλιος τῆς ἀγάπης μου
Ψυχομαχάει καὶ γέρνει ἀργὰ στὴ δύση
Ποῦ πρῶτα ἡ ὀλόχρυσες ἀχτῖνες του
Σ' ὅλο τὸν κόσμο εἴχανε φεγγοβολήσει

Καὶ κάτω ἐκεῖ ἀνάμεσ' ἀπ' τὰ σύγνεφα
Ποῦ ὁλοένα ἡ ἀπελπισιὰ σωργιάζει,
Στέλνει ἀχτῖνες σκιεραῖς καὶ γύρω μου
Ὅσο πηγαίνει ὁ κόσμος ὅλος σκοτεινιάζει!

Ι. Δανιὴλ Θεοχαρίδης.

ΑΡΩΣΤΟΙ ΑΝΘΟΙ

Τὸ ὡραῖο σπιτάκι μὲ τὸ μικρό του κῆπο ξεχώριζε μέσα στὸ χωριὸ καὶ κοντὰ στὰ φτωχόσπιτα, ὡσὰν ὄμορφη παρθένα μέσα σὲ ἄσχημες γεροντοκόρες. Κάτασπρο καὶ καλοχτισμένο ἐφάνταζε μέσα ἐκεῖ στὴν ἐρημιὰ σὰν μαγικὸ παλατάκι, ποῦ ἔκρυβε κάποια ψυχὴ ἄγνωστη καὶ κάποιο μυστικὸ ἀμάντευτης ζωῆς.

Ἦταν στὸν ἐρχομό του τὸ χεινόπωρο καὶ ὁ κῆπος εἶχε πολλὰ θανατικά, καὶ στρώνονταν τὰ πρῶτα σάβανα τῶν φύλλων στὸ ὑγρὸ χῶμα. Κάποια σειρὰ ἀπὸ τριανταφυλλιὲς ἔπκιρνε τὰ πρῶτα μοιρολόγια. Τὸ θλιβερὸ κλάμα μυστικὰ χυνόταν ἀπ' τὰ ρόδα ποῦ ἐπεθάνανν. Καὶ δυὸ κυπαρίσσια κάτι θλιμμένα λόγια κρυφομιλοῦσαν. Γαζίες ἦταν, μὰ δὲν ξέρω ἂν ἔπρεπε νάχουν λουλούδια, καὶ δὲν ξέρω ἂν τὸ σύμβολό τους ἦταν καὶ καλόβολο. Ὡστόσο οἱ κρῖνοι ἐκεῖ ποτὲ δὲν ἀνθοῦσαν. Ἰτιὲς νὰ πῆς ἄρθονες κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα καὶ κοντὰ στὴ βρύση τοῦ κήπου, ἄφιναν τὰ μαλλιά τους ξέπλεχα νὰ κρέμωνται καὶ θλιβερὰ σὰν σὲ κοπετὸ νὰ σαλεύουν.

Δυὸ παγόνια ζοῦσαν ἐκεῖ, καὶ τὰ μεσημέρια ξάπλωναν ὑπερήφανα τὴς οὐρές τους πολυπλούμιστες καὶ χρυσοπράσινες νὰ ἀνατριχιάζουν, καὶ τὰ δειλινὰ ἄφιναν στριγγιὲς ἀπαίσιες κραξιὲς νὰ τραζοῦν τὰ περίγυρα.

Κοντὰ στὸ σπίτι δυὸ καλυβούλες θαρούσες καὶ τοῦ ζητοῦσαν ἐλεημοσύνη. Καὶ πέρα ξάνοιγε ἡ ἐκκλησούλα τοῦ χωριοῦ μὲ τὸ μικρὸ καμπαναριό, καὶ τὰ λιβανίσματα τὰ δειλινὰ θύμιζαν πίστη καὶ παρηγοριά, καὶ κάτι ἀκόμα, κάτι ἐλέγαν στὴν ψυχή.

×

Ἐκεῖνο τὸ δειλινὸ ὁ ἥλιος γέρνοντας ἔκανε τὸ σπιτάκι νὰ παίρνῃ ἕνα χρῶμα χρυσοκίτρινο καὶ τὰ τζάμια τῶν παραθυριῶν λαμπίριζαν ἀστραφτερὰ μὲ φανταστικὸ ἀντηλιάρισμα. Καὶ ὅταν τὸ ἡλιόγερμα ἀργὰ μακρόθεν ψυχραγοῦσε στὴς κορφὲς τῶν γύραθε βουνῶν, δυὸ μορφὲς γυναίκειες ἄνοιξαν τὸ παράθυρο, καὶ δέχτηκαν τῆς εὐωδιὲς τοῦ δειλινοῦ ἀπ' τὸ ἀνάσαιμα τῶν λουλουδιῶν, καὶ βλασάμωσαν τὰ στήθια ἀπὸ ἀναγάλλιαση. Ἡ μιὰ χλωμὴ καὶ ἀρωστημένη ξανθὴ νειὰ καὶ ὀμορφόπλαστη, καὶ ἡ ἄλλη μαρμένη ἀπὸ τὸ χρόνο καὶ τὸ μαράζι, μὲ τὰ πρόωρα γεράματα ζωγραφισμένα στὸ πρόσωπό της.

Πικραμένες κι' ἀγέλαστες, μὲ θλιμένες ὄψες στάθηκαν ἐκεῖ.

Ἔβλεπαν ἀμίλητες τὸν κῆπο καὶ ὁ θάνατος τῶν φύλλων κάτι ἐπρομηνοῦσε στὴς ἄρωστες ψυχές τους. Ἕνας θρὸς τῶν κλαδιῶν ἀπ' τὸν ἀέρα τοῦ δειλινοῦ ἐσάλευε κάτι μέσα τους. Ἡ βρύση τοῦ κήπου ἔτρεχε ἀργά, ρυθμίζοντας τὸ μοιρολόγι μὲ κομμένον ἠχὸ πενταθλίβερο. Καὶ τὰ παγόνια βρῆκαν τήν ὥρα νὰ κράζουν ἀπαίσια, καὶ νὰ ἀνατριχιάσῃ τὸ χνοῦδι τῶν λουλουδιῶν, ποῦ ἀργοπεθαίναν, στὴ φωνή τους. Καὶ κάτι ἐσάλευε τὴς δάφνες ἐκεῖ στὴ φράχτη, κάτι σὰν νὰ κουνοῦσε τὰ φύλλα των ποῦ ἐμπαιχτικὰ—περίφανα γιὰ τὴ μικρή τους ἀθανασία—χαιρόνταν γιὰ τὸ θάνατο τῶν ἄλλων. Κάτι ἐκρυβόταν ἐκεῖ ποῦ δὲν ἔνοιωθαν οἱ παρθένες, ὤ! καὶ πῶς ἔμοιαζε μὲ χασκογέλασμα ὁ θρὸς ποῦ ἔβγαινε ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὲς δάφνες! Καὶ ἦταν ἀλήθεια πῶς ὁ Σάτυρος τοῦ χωριοῦ, ὁ γυιὸς τῆς καψοχήρας, ποῦ τὰ τραγούδια τοῦ χωριοῦ ἔπαιρναν μαγικὸ ἠχὸ στὴς χορδὲς τῆς λύρας του, ἦταν ἐκεῖ κρυμένος. Ἐκεῖ ἐλούφαζε προσμένοντας τὸ βράδυ, νάβρῃ εὐκαιρία νάνταμώσῃ τὴν Ἀνθούλα, μιὰ ὄμορφη δουλίτσα τῶν παρθένων. Καὶ ἡ Ἀνθούλα τρελλαίνονταν γιὰ τὸ Σάτυρο καὶ τὴν παράξενη ἀσκήμια του, καὶ πιὸ πολὺ γιὰ τὴν γλυκειά του λύρα καὶ τὴν τέχνη του.

×

Δίπλα στὴ βρύση τοῦ κήπου τὴ μαρμαρένια, ποῦ ἀργυροσπίθιζε τόρα στὸ στερνὸ ἀντηλιάρισμα τοῦ ἥλιου καὶ ἀργὰ ἐκυλοῦσε τὰ κρυσταλλένια της νερά, δεξιὰ κι' ἀριστερὰ στὴ βρύση στέκονταν οἱ παρθένες, ἀμίλητες ἐκεῖ, καθισμένες στὰ κέδρινα θρονιά τους. Ἡ μία ἐκύταζε τὴν ἄλλη, καὶ σὰν νάνοιωθαν τοὺς στοχασμοὺς των κινοῦσαν τὸ κεφάλι ἀργά, μὲ τὸ κίνημα ποῦ ἔλεγε.

— Ἀπελπισία! Ἀπελπισία!

Στῆς γειᾶς, ἀρώστης τὸ λαμπαδοκίτρινο πρόσωπο πλανιόταν κάποιο χαμογέλοιο—ὦ τὸ Σάτυρο ποῦταν κρυμένος στὲς δάφνες!—βλέποντας τὴν ὄψη τῆς ἄλλης—ἀπὸ τὰ χρόνια—ποῦ πληθίνονταν ἀπάνω της οἱ ζάρες καὶ στεφάνωναν μὲ εἰρωνία σκελέθρου τὴν ἔκφραση τῆς μορφῆς της. Καὶ ὡστόσο δὲν τῆς ἀπόλειπε ἡ ἐλπίδα πῶς μιὰ μέρα ὁ πόθος της θὰ πάρῃ σάρκα. Ἀλλοὶ κι' ἀλλοίμονο!

Σηκώθηκαν ἔπειτα νὰ μαζέψουν ἀπ' τὰ στερνὰ τὰ ρόδα. Μὰ μόλις τ' ἄγγιζαν ἔρεβαν στὰ χέρια τους, ξεφύλιζαν στὸ χῶμα.

— Ἀρώστια... εἶπε.

— Ναί... μαράζι τὰ βρῆκε...

— Τὰ θανάτωσε τὸ χεινόπωρο.

— Τὰ χεινοπωριάτικα λουλούδια εἶνε καλλίτερα νὰ εἶναι ἄρωστα... Γιὰ ἰδὲς τὲς κυκλαμιές. Εἶνε σὰν ντροπαλὲς ἀπ' τὴν πολλὴ γεροσύνη μέσα στὴν ἀρώστια τῶν ἄλλων. Καὶ πῶς κοκκινίζουν ἄγρια...

Καὶ ἀργὰ περπατοῦσαν, στὸν κῆπο, καὶ ἀργὰ κουβεντιάζαν. Καὶ τὸ σούρπωμα ἔπεφτε περίγυρα, καὶ ὁ ἀγέρας ἐπάγωνε ὁ βραδινός.

— Πᾶμε στὸ σπίτι...

— Πᾶμε γιατὶ αἰσθάνομαι ἀνατριχίλες στὸ κορμί.

— Ὤ, ἡ ψυχή μου πῶς λαχταρίζει...

— Ὤ, πῶς τρέμω μὲ τὰ σουρπώματα...

— Ἡ νύχτα... ἡ νύχτα πλακώνει... Ὦ τὸ σκοτάδι...

×

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο στὸ τραπέζι σὰν ἀπόφαγαν μ' ἀρωστημένα κινήματα ἄρχισαν νὰ κεντᾶν ἕνα κέντημα μὲ κίτρινο μετάξι. Ἡ λάμπα ἔριχνε φῶς παράξενο γύρω στὰ πράγματα καὶ φανταστικὰ φώτιζε τὲς μορφές τους.

Ξάφνα ἕνα γέλοιο παράξενο ἐτάραξε τὸ σπίτι. Ἡ ξανθὴ παρθένα ἐγελοῦσε παράδοξα, καὶ πάλε ἔπεσε σὲ σιωπή. Ἡ γάτα στὸ γέλοιο ξαφνιασμένη ἐκουλούριασε τὴν οὐρά της καὶ λούφαξε βαθύτερα στὴν ποδιὰ τῆς ἄλλης παρθένας. Καὶ ὅταν ἡ Ἀνθούλα τοὺς σερβίρισε τὸν καφὲ καὶ αὐτὴ χαμογελοῦσε, σὰν κάτι νὰ τὴν ἔκαμε νὰ γελάσῃ στὴν κουζίνα.

Ἔπειτα κάποιο συριστικὸ γέλοιο ξαπλώθη στὸ σπίτι, γέλοιο τρανταχτὸ βγαλμένο ἀπ' τὴν κουζίνα. Προδόθηκεν! Ἔτρεξαν οἱ παρθένες καὶ βρῆκαν τὸ Σάτυρο ἐκεῖ κρατῶντας δυὸ στέφανα ἀπὸ πορτοκαλιὰ κα λουλούδια. Ὅλοι τότε ξεκαρδίσθηκαν στὰ γέλοια. Ὡς καὶ ὁ ἀέρας σφυρίζοντας στὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ θλιβερὰ ἐγελοῦσε. Καὶ τὰ πράγματα τοῦ σπιτιοῦ ξάνοιξαν, θαρεῖς καὶ κεῖνα ὅλα χαρὰ καὶ γέλοια ἦταν. Κάποιες εἰκόνες στὴν τραπεζαρία ἔσκασαν καὶ κεῖνες γελῶντας. Τὸ ρωλόϊ ἄρχισε νὰ βαρῇ μὲ τραγουδιστὸ ρυθμὸ τὴς ὥρες. Ἡ γάτα νιάριζε, ὄχι ὅπως πάντα κλαρτά, παρὰ τραγουδιστά.

Περίεργο ξεφάντωμα ἀκολούθησε. Ἡ ἀρώστια τοῦ σπιτιοῦ πῆρε ἀπάνωτης. Ἡ ἀπελπισιὰ τραβήχτη γιὰ κείνη τὴν νύχτα ἀπ' τὸ σπιτάκι.

— Ἕνα τραγούδι Ἀνθούλα, λὲν οἱ κυράδες. Καὶ ἡ Ἀνθοῦλα τραγουδάει. Καὶ βοηθῆν ὅλοι μαζί. Ὁ Σάτυρος χορεύει, ὀρχίεται. Στριφογυρίζει, πηδάει σὰν λυσσασμένος καὶ τραβάει καὶ τὲς κοπέλες στὸ χορό. Φωτιὰ στὲς ψυχὲς ἄναψε, ὁ χορός, καὶ δύναμις ξέχυσε στὰ νεῦρα. Χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση. Ἔπειτα κρασὶ ζητῆσαν οἱ κυράδες, καὶ δός του κρασί. Μεθύσι καὶ ξεφάντωμα.

Παύει ὁ χορὸς γιὰ λίγο.—Ὦ τρέλλα! Θέλει ἡ Ἀνθούλα, λέει κι' ἀγαπάει τὸ Σάτυρο καὶ δὲν τὸ ἤξεραν· Ἀνθούλα νὰ τὸν πάρῃς ἀπόψε. Ὁ Σάτυρος ἔφερε καὶ τὰ στέφανα. Ἐμπρὸς τὸ στεφάνωμα, ἐμπρός. Μὰ πετάξου πρῶτα νὰ φέργς καὶ δυὸ στεφάνια γιὰ μᾶς. Ἀπὸ ἰτιὲς κι' ἀπὸ στερνὰ ρόδα μισομαδημένα. Θὰ στεφανωθοῦμε καὶ μεῖς.

Καὶ ἡ Ἀνθούλα τάκοψε καὶ τάφερε πλεγμένα. Τὸ στεφάνωμα ἄρχισε Ὁ Σάτυρος καὶ ἡ Ἀνθούλα στεφανωμένοι, καὶ οἱ δύο παρθένες. Ὑμέναιος καὶ χορός Ξάναψαν οἱ ψυχές, φούντωσαν τὰ κορμιά. καὶ τὸ γέλοιο ἀντιλαλοῦσε στὸ σπίτι ἀπὸ κάθε πράγμα καὶ κάθε γωνιά. Ὁ Σάτυρος βλέπεις, ὁ Σάτυρος!

Ἡ νύχτα ὅλη ἐπέρασε μὲ τὸ μεθύσι τῶν ὀργιων, ὅπου ὁ Σάτυρος δὲν ἐβγῆκε νικημένος. Καὶ τὴν αὐγὴ ὁ ἥλιος ἤβρε στὸ παράθυρο μὲ ρόδα στὴ μορφή, καὶ τὴ γεροντοκόρη μὲ σβυσμένες πολλὲς ζάρες ἀπ' τὸ πρόσωπό της. Ὡστόσο ἡ παρθενιὰ ταξίδεψε ἀπὸ τὸ σπιτάκι πέρνοντας μαζί της καὶ τὲς ἀρώστιες καὶ τὰ βάσανα.

Δάφνις Μενάλκας.

CEORCES OHNET

ΤΟ ΚΥΚΝΕΙΟΝ ΑΣΜΑ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ)

(Συνέχεια· ἴδε σελίδα 157).

Δ'

— Πρὶν ἀποθάνω, ἐπεθύμουν νὰ ἴδω τὸν πατέρα μου.

Ὁ Μαράζης ὠχρίασεν. Εἶχε προσφέρει τὴν ζωήν του εἰς τὴν Μώδην. Τῷ ἐφάνη ὅτι ἐζήτει παρ' αὐτοῦ ὑπέρτερόν τι.

Ἀλλὰ χωρὶς νὰ διστάσῃ καὶ μετὰ τόνου λίαν ἀποφασιστικοῦ εἶπε:

— Πολὺ καλά! Ὅ,τι δήποτε ἀπαιτῆται θὰ πράξω διὰ νὰ ἐπιτύχω τὴν ἔλευσίν του· θὰ τὸν ἴδῃς.

— Ὦ, Στένιε, ἐψιθύρισεν ἡ Μώδη, ὁπόσον εἶσαι καλὸς καὶ ὁπόσον σὲ ἀγαπῶ.

Ὁ μέγας μουσικὸς εὗρε τὴν δύναμιν νὰ μειδιάσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ κατόπιν στρεφόμενος πρὸς τὴν γυναικαδέλφην του.

— Ἀγαπητὴ Δαισία, τῇ εἶπεν, εἶναι ἀργά· πρέπει νὰ μεταβῆτε ὅπως ἀνεύρητε τὸν μαρκήσιον Δὲ Μελλιβάν... Μηδὲν ἀποκρύψατε εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν συμβάντων τῆς πρωΐας καὶ ἐρωτήσατέ τον ἐὰν θέλῃ νὰ μὲ τιμήσῃ δεχόμενός με. Ὅσον δυσάρεστος δι' αὐτόν, τόσον θλιβερὰ καὶ δι' ἐμὲ μέλλει νὰ ἦναι ἡ συνέντευξις αὐτή· σκέπτομαι ὅτι θὰ κρίνῃ αὐτὴν ἀναγκαίαν καὶ δὲν θὰ τὴν ἀρνηθῇ.

— Γεννηθήτω ὅπως ἐπιθυμεῖτε ἀπεκρίνατο ἡ νεᾶνις.

Καὶ σφίγγουσα ἔτι ἅπαξ τὴν ἀδελφήν της εἰς τὴν ἀγκάλην της, ὁδηγουμένη ὑπὸ τοῦ Στενίου ἐξῆλθεν.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς θαλαμηγοῦ, προστηρμοσμένης πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς δεξαμενῆς, ὁ λόρδος Μελλιβὰν περιεπάτει βραδέως ἀπὸ μιᾶς ὥρας περιμένων τὸν Μαράζην. Παχὺς τάπης ἀπέπνιγε τὸν θόρυβον τῶν βημάτων του. Τὰ φατνώματα ἐξ ἀνακαρδίου ξύλου, πεποικιλμένα ἐκ χαλκίνων ράβδων, ἠνάκλων τὸ καθαρὸν φῶς τῆς μεσημβρίας. Διὰ μιᾶς μενάλης θυρίδος ἠνεωγμένης εἰσήρχετο ἡ ὀσμὴ τῆς θαλάσσης. Μακρόθεν δ' ἠκούεπο ἡ κλαγγὴ τῆς ἁλύσεως γεράνου ἐκφορτωνούσης ἀνθρακοφόρον πλοῖον.

Ὁ γέρων μαρκήσιος δὲν παρετήρει, οὔτε ἠσθάνετο, οὔτε ἤκουέ τι. Ἐξηκολούθη δ' ἐπὶ ἑκτάτεως τεσσάρων μέτρων τὸν ἀνήσυχον περίπατόν του καὶ ἡ διάνοιά του εἶχεν ὁδηγήσει αὐτὸν πορρωτέρω.

Ἔβλεπε τὸν κῆπον τοῦ ἀπεράντου μεγάρου του ἐν Γκρόβερνορ—Σκοῦχρ καὶ ἐπὶ τῆς χλόης δύο μικρὰς κόρας, αἵτινες ἔπαιζον κράζουσαι χαρμοσύνως Ἡ μία κλονουμένη ἐπὶ τῶν παιδικῶν ἔτι κνημῶν της προσεπάθει νὰ τρέχῃ κατόπιν τῆς μεγαλειτέρας καὶ ἔκραζε μετὰ λυγηρᾶς φωνῆς:

«Μώδη! Μώδη!» Τότε ἡ μεγαλειτέρα ἵστατο, ἤρχετο πρὸς τὴν ἀδελφὴν καὶ καθημένη ἐπὶ τῆς χλόης τὴν ἐλάμβανεν ἐπὶ τῶν γονάτων της, παίζουσα ἥδη μὲ τὴν μητέρα καὶ ἀσπαζομένη τὴν ξανθὴν κόμην τῆς μικρᾶς. Αὐτὸς δέ, νέος ἔτι, χηρεύτας μόλις πρὸ δύο ἐτῶν, ἐθεώρει μετὰ συγκεκινημένης καρδίας τὸ θελκτικὸν τοῦτο θέαμα. Προὐτίθετο δὲ νὰ ζήσῃ ἀποκλειστικῶς δι' αὐτὰ τὰ δύο ἀγκπητὰ καὶ ἀξιολάτρευτα πλάσματα καὶ μολονότι τοῦ ἐγένοντο πολυάριθμοι προτάσεις γάμου, εἶχεν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἔλθῃ αὖθις εἰς δεύτερον γάμον.

Καὶ οὕτως ἔπραξε καὶ ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ, ἄνευ πικρίας, ἄνευ θλίψεως, τὰ δύο παιδία ἀνεπτύχθησαν. Ἤδη ἦταν κόραι καὶ ὁ πατήρ των, ὅστις εἶχε θυσιάσει ἑαυτὸν πρὸς χάριν των, ἔμελλε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὄνειρον τῆς ζωῆς του: νὰ τὰς ἴδῃ νυμφευμένας, μητέρας καὶ αὐτὰς ἐπίσης, καὶ ἐπανκπαύσῃ τὸ γῆρᾶς του ἐν ταῖς θωπείαις νέας οἰκογενείας. Μεθ' ὁπόσης δὲ χαρᾶς ἔμελλε νὰ θέσῃ τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς μεταξοπτίλου κόμης τῶν ἐγγόνων του. Καὶ αὐτὰ ἐπίσης ἔμελλε νὰ τὰ ἴδῃ χοροπηδοῦντα εἰς τὸ ἀρχαῖον κληρονομικὸν μέγαρόν του. Τοὐλάχιστον αὐτὰ ἤθελον ἔχει τὴν μητέρα των νὰκολουθῇ μετ' ἀνησύχου ὄμματος τὰ ζωηρὰ παιδικὰ παίγνιά των. Καὶ ὁπότε ἤθελον ἀνδρωθῇ, ὅπως μὴ ἐκλείψῃ τὸ Μελλιβὰν—Γρέϋ, ὁ γέρων λόρδος ἤθελε ζητήσει παρὰ τοῦ βασιλέως νὰ μεταβιβάσῃ τὸν τίτλον τοῦ ὁμοτίμου εἰς τὸν πρωτότοκον. Ὦ! Τὰ ὡραῖα σχέδια! Τὰ γλυκέα ὄνειρα! Ὁπόσον ὅμως ὑπῆρξαν βραχείας διαρκείας!

Αἴφνης ἡ εἰκὼν μετεβλήθη καὶ ὁ μαρκήσιος ἐπανέβλεπε τὸν παράδεισον τοῦ Δονλόε. Ἦτο θερινὴ ἑσπέρα. Ἡ Μώδη δὲν ἐφάνη καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὁπότε ἡ Ἐρριέτη ἀνῆλθε διὰ νὰ τὴν προσκαλέσῃ, ὅπως καταβῇ εἰς τὸ δεῖπνον, εὗρε τὸ δωμάτιόν της κενόν. Οἱ ὑπηρέται ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ γέροντος μαρκησίου διεσκορπίσθησαν εἰς τὰς ἀπεράντους καὶ ζορώδεις δενδροστοιχίας τοῦ δάσους, κράζοντες καὶ ἀναζητοῦντες αὐτὴν καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ὄχθης τῆς ἀκινήτου λίμνης ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τῆς σελήνης μετὰ τρομεροῦ φόβου δυστυχήματός τινος.

Φεῦ! Ἡ δυστυχία ἦτο πολὺ μεγαλειτέρα παρ' ὅσον ὑπέθεσεν. Ἡ κόρη τοῦ κυρίου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνευρεθῇ, εἶχε δραπετεύσει μετὰ τοῦ ἐραστοῦ της. Πρὸ τῶν ὀρθαλμῶν τοῦ μαρκησίου παρίστατο ἡ μελάγχρους φυσιογνωμία τοῦ Στενίου μὲ τὸ πύρινον βλέμμα καὶ μὲ τὴν ἔμπνευσιν τοῦ ρωτιζομένου μετώπου του.

Ποσάκις, ἀπὸ τριετίας, ἡ θαυμασία αὕτη κεραλὴ ἐθάμιζεν ἐν τῷ πνεύματι τοῦ γέροντος. Μυκτηρίζουσαν καὶ δικβολικὴν τὴν ἔβλεπεν ὡς τοῦ κακοῦ ἀγγέλου. Ὦ, πόσον κακὸν τῷ εἶχε προξενήσει αὐτὸς ὁ Μαράζης. Καὶ πῶς ἤθελε ποτὲ δυνηθῇ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ; Προσβολὴ κατὰ τῆς ὑπερηφανείας του, σπαραγμὸς καρδίας· ὁ εὐγενὴς καὶ ὁ πατὴρ εἶχον προσβληθῇ μὲ ἴσην σκληρότητα. Πολλάκις ὁ γέρων ἔλεγε καθ' ἑαυτόν: Ἐὰν ἔπιπτεν ἡμέρα τινὰ ὑπὸ τὰς χεῖράς μου, ἐὰν ἦτο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ἐὰν ἠδυνάμην καὶ ἐγὼ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ τὸν προσβάλω, νὰ τὸν πατάξω. Ὁποία ἀντεκδίκησις! Τί θὰ ἐφεύρισκεν ἀρκούντως φρικτὸν καὶ σκληρόν, διὰ νὰ μὲ πληρώσῃ πᾶν ὅ,τι ὑπέφερα;

Ἀλλ' ἡ τόσον ἐπιθυμητὴ ἡμέρα δὲν ἐφάνη πλησιάζουσα. Ὁ Στένιος ἦτο ἐν ὅλῃ τῇ λάμψει ἰσχυρός, εὐτυχής. Τὰ πάντα τὸν συνέτρεχον. Ἀνψοῦτο ἀληθῶς εἰς τὴν σειρὰν ἐκείνου, ὅστις τὸν εἶχε περιρρονήσει καὶ ὁ ἀνευφημούμενος οὗτος μουσικὸς ἤρξατο νὰ φαίνηται ἄξιος νὰ ὑπάρχῃ γαμβρὸς τοῦ ἀπογόνου ἑνὸς τῶν ἡρώων τῆς κατακτήσεως. Ὁ μαρκήσιος ὡς ἐκ τούτου ἐμίσει αὐτὸν περισσότερον καὶ εἰς τὴν μνηστικακίαν του προσετίθετο ἡ θλῖψις τῆς κακῆς περὶ αὐτοῦ κρίσεώς του. Διὰ τὴν ἀπαγωγὴν τῆς θυγατρός του θὰ τὸν ἐρόνευε, διότι κατέστη ἐπάξιος αὐτοῦ θὰ τὸν ἐβασάνιζε.

Καὶ ἰδοὺ αἴφνης ἦλθον νὰ τῷ εἴπωσιν· εἶναι πλησίον ὑμῶν καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ σὰς ἴδῃ. Διὰ μιᾶς λέξεως δύνασθε νὰ καταστήσητε αὐτὸν τὸν δυστυχέστερον τῶν ἀνθρώπων ἢ νὰ τῷ δώσητε ὑπερτάτην παρηγορίαν. Εἴσθε ὁ ἀπόλυτος ἐξουσιαστὴς τῆς μοναδικῆς ἐλπίδος αὐτοῦ. Ἡ ἡμέρα, ἥτις οὐδέποτε ἔμελλε νὰ ἔλθῃ, εἶχε φθάσει· μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ Στένιος ἔμελλε νὰ ἐμφανισθῇ.

Ὁ μαρκήσιος ἐστάθη πρὸ τοῦ παραθύρου καὶ μετὰ προσώπου σκυθρωποῦ παρετήρησε μακράν. Κατὰ μῆκος τῆς δεξαμενῆς ὑπεράνω τῶν ἱστῶν τῶν πλοίων διὰ μέσου τῶν κεραιῶν καὶ τῶν ἐξκρτημάτων ἀνυψοῦτο ἡ ἀπόκρημνος ἀκτή, ἐκ τῆς ὁποίας τὸ μῆκος ἀνυψοῦται παρεκκλήσιον τῆς *Καλῆς βοηθείας*.

Λαμπρὸς ἥλιος ἐθέρμαινεν ἀκωλύτως τὰς ξηρὰς κλιτύας τοῦ λόφου, καί, ὡς αἱ λάμψεις τοῦ ἀργύρου, αἱ ἀλκιόνες διήρχοντο ταχεῖαι τὸν κυανοῦν αἰθέρα. Ὁ κώδων τῆς ἐκκλησίας τοῦ Πολιὲ ἤρξατο κρουόμενος καὶ ὁ μεμακρυσμένος οὗτος ἦχος ἦτο τόσον πένθιμος, ὥστε ὁ γέρων ἠσθάνθη ἑαυτὸν ἐξασθενοῦντα. Τῷ ἐφάνη ὅτι διὰ νεκρώσιμον ἀκολουθίαν προσεκάλουν τοὺς πιστοὺς καὶ ἐσκέφθη ὅτι αὔριον θὰ συμβῇ τοῦτο διὰ τὴν θυγατέρα του. Κατέπνιξεν ἕνα λυγμὸν ἔκλεισε τὸ παράθυρον, ἵνα μηδὲν ἀκούσῃ πλέον, καὶ τὸ μέτωπον ἔχων βεβαρημένον ἐκ τοῦ μίσους, ἔμεινεν ἀκίνητος μετὰ καρδίας παλλούσης καὶ χειρῶν ἀκινήτων.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν βαρὺς βηματισμὸς ἐκλόνισε τὴν κλίμακα καὶ ἡ θύρα ἠνεώχθη ὑπὸ τοῦ ναυκλήρου. Ἐν τῷ

σκιόφωτι τὸ ὑψηλὸν ἀνέστημα τοῦ Μαράξη προσήλαυνεν ἀορίστως.

Ὁ μαρκήσιος ἔνευσε διὰ τῆς χειρός, ὁ δὲ ναύτης ὑπεκλίνατο ἀφήσας τὴν δίοδον ἐλευθέραν καὶ ὁ σύζυγος τῆς Μώδης εἰσῆλθεν.

Οἱ δύο ἄνδρες ἔμειναν πρὸς στιγμὴν ἀντιμέτωποι. Ἐξετάζοντες ἀλλήλους καὶ ἀναμετροῦντες τὴν θλῖψιν των ἐν τῇ ἀλλοιώσει τοῦ προσώπου των. Ὁ πατὴρ τῆς Μώδης ἤδη ἦτο κατάλευκος καὶ τὰ ὠχρὰ αὐτοῦ χείλη εἶχον πτυχήν τινα πλήρη πικρίας. Ὁ Μαράξης ἦτο ἰσχνός, κυρτὸς καὶ τὰ κοιλώματα τῶν ὀφθαλμῶν του ἔφερον μώλωπας ἐκ τῶν δακρύων, ἅτινα κρυφίως ἔχυνε. Χωρὶς νὰ προρρήσῃ λέξιν ὁ λόρδος Μελλιβάν, ἔνευσεν εἰς τὸν Στένιον νὰ πλησιάσῃ καὶ ὄρθιος, διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ νὰ τῷ προσφέρῃ κάθισμα, ἡτοιμάσθη νὰ τὸν ἀκούσῃ. Ὁ μέγας ἀριστοτέχνης κατεβίβασε τὴν κεφαλὴν καὶ βραδέως, ὡς οἱ λόγοι μετὰ κόπου νὰ ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ συσταλθέντος λαιμοῦ του:

— Εὐχαριστῶ, Μυλόρδε, εἶπε, διότι τυγκατανεύσατε νὰ μὲ δεχθῆτε. Γνωρίζετε ἤδη τίς εἶναι ἡ λυπηρὰ αἰτία, ἥτις μὲ φέρει... Ἔρχομαι ἐνταῦθα ἱκετεύων, ἔρχομαι ἔχων τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας... νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν ἔλεος διὰ τὴν θυγατέρα σας.

— Διὰ τὴν σύζυγόν σας, ὑπέλαβε ὁ γέρων μετὰ τραχείας φωνῆς.

Τρέμων ἐκ συγκινήσεως ὁ Στένιος ἐπανέλαβεν.

— Δι' ἐκείνην, ἣν παιδίον οὖσαν ἐκαλεῖτο Μώδην καὶ ἠγαπᾶτε... Λησμονήσατε ὅτι φέρει τὸ ὄνομά μου καὶ ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἔφερε τὸ ἰδικόν σας.

Μὴ φιλονικῆτε μετ' ἐμοῦ, μὴ συζητῆτε μεθ' ὑμῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ καρδία μόνη ἂς ἀποφασίσῃ... Ἐὰν ἦτο ὑγιὴς καὶ ἀκμαία, ἠδύνασθε νὰ τὴν ἐπιπλήξητε· ἀλλὰ εἶναι ἀσθενὴς ὑποφέρει, μία σκληρὰ λέξις δύναται νὰ τὴν κατασυντρίψῃ... Ἐστὲ γενναῖος, μὴ σκέπτεσθε διὰ τὰ παράπονά σας... Δὲν εἶναι ὥρα, φεῦ! νὰ τιμωρήσητε· εἶναι στιγμὴ συγχωρήσεως... Δὲν προσφέρεταί τις αὐστηρῶς πρὸς τοὺς ἀποθνήσκοντας.

— Εἶναι λοιπὸν ἀληθὲς ὅτι εὑρίσκεται ἐν κινδύνῳ; ἠρώτησεν ὁ γέρων μετ' ἀγωνίας, ἣν προσεπάθει ἔτι ν' ἀποκρύψῃ.

— Ἄνευ τούτου, εἶπεν ἁπλῶς ὁ Στένιος, θὰ ἠρχόμην ἐνταῦθα; (Ἀκολουθεῖ)

LA CRETE LIBRE

O Grèce! réjouis-toi : rejouis-toi lève enfin
Ton front brillant voilé par la noire tristesse;
Un enfant qui te fut arraché sur le sein,
Vient de briser soudain le joug de la détresse.

—

Depuis plus de cent ans partout coule son sang.
Des corps tout mutilés s'amoncelaient en tas :
Tu voulus, emue des cris de ton enfant
Aller à son seconrs, mais tu ne le pus pas!

—

Les cris d'un peuple entier qui veut briser sesfers
Et veut secouer enfin le joug turc qu'il abhorre,
A retenti alors dans le grand univers
Qui reconnait le bel étendard qu'il arbore.

—

Le croissant est banni, ou n'en voit plus la trace;
Un enfant de la Grèce, un prince bien aimé,
Apporte avec lui; la croix brillante qu'il place
Sur l'azur, d'une blanche étoile parsemé :

GEORGES I. CARAGEORGIADES

Ἀσμένως δημοσιεύομεν σήμερον τὰς ἐμπνεύσεις ἀβρᾶς ψυχῆς ὑμνούσης τὴν Κρητικὴν ἀπελευθέρωσιν, τοῦ νεαροῦ Γ. Καραγεωργιάδου, υἱοῦ τοῦ ἐγκρίτου ἐν Κύπρῳ ὁμογενοῦς, ἰατροῦ καὶ ἐμπόρου κ. Ι. Καραγεωργιάδου.

ΤΡΕΛΛΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΦΙΛΙ

Μαζὶ μὲ τὴ γλυκειά μου τὴν ξανθοῦλα
Ἐπήγαμε στὸ δάσος τὸ ἱσκιερὸ
Καὶ νὰ πιοῦμε, καθήσαμε, δροσοῦλα
Ἀπ' τὸ πλατάνι κάτω τὸ ἀνθηρὸ

—

Γειρμένος στὴ θερμή της ἀγκαλοῦλα,
Ἐξέχασα τὸν κάθε μου καϋμὸ
Κι' ἐσκύψαμε σὲ λίγο, μὲ τρεμοῦλα,
Πρῶτο φιλί, νὰ νοιώσουμε θερμό.

—

Κι' ἐκεῖ ποῦ τὰ ὄνειρά μας ὁλοένα,
Μέσ' τοῦ οὐρανοῦ τὴν ξάστερη ἀγκαλιά,
Παλάτια μᾶς ἐπλάθαν μαγεμμένα.

—

Μὲ μιᾶς τὸ ἀηδόνι παύει τὴ λαλιὰ
Καὶ 'πάνω στὰ χειλάκια μας, ὠϊμένα,
Μᾶς ῥίχνει μιὰ μεγάλη κουτσουλιά.

ΣΩΤΗΡΗΣ Ε. ΣΚΙΠΗΣ

PH. E. LEGRAND

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ ΦΩΒΕΛ

(Συνέχεια ἴδε σελ. 160)

Προσθέσωμεν πρὸς τὴν τοπογραφίαν αὐτῆς ταύτης τῆς πόλεως ὅ,τι ὁ Φωβὲλ λέγει περὶ τῶν λιμένων. Περὶ τῆς θέσεως τοῦ Φαλήρου, ὡς καὶ τῆς Ζέας, συνεμερίζετο τὴν γνώμην τὴν ἐκφερομένην εἰς τοὺς Ἄτλαντας τοῦ Ἀναχάρσιδος· φύλλον τι τοῦ 1795 (VIII² f⁰ 11) παρέχει μείζονα ἀβεβαιότητα ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, ἣν ἔδει νὰ δώσῃ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα περὶ τῶν δύο ὀνομάτων τοῦ Πειραιῶς καὶ τῆς Μουνυχίας. Ἐνταῦθα ἡ ἀξία τοῦ Φωβὲλ κεῖται εἰς τοῦτο: ὅτι εὗρε τὰ ἴχνη τοῦ Μακροῦ νοτίου τείχους, ὡς ἔλεγε, τοῦ Φαλήρου, ὅπερ ὁ Joucherot δὲν εἶδε τῷ 1781 (²)· ἡ μεταξὺ τῶν δύο τειχῶν ἀπόστασις ὑπολογίζεται ὑπ' αὐτοῦ εἰς 592 γαλλικοὺς πόδας (³). — Πλὴν τῶν τροπαίων καὶ τῶν τάφων, οὐδεμία ἐν ταῖς λεπτομερείαις ὁμοιότης φαίνεται ἀντικειμένη εἰς τὰς κοινῶς δεκτὰς γενομένας γνώμας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος. Ἰδοὺ ἄλλως τί λέγει περὶ τοῦ Πειραιῶς τὸ ὑπόμνημα τοῦ 1802 (VIII, f⁰ 68): «Μεταξὺ τῶν ἐρειπίων τῆς πόλεως, καὶ ἐν τῷ βάθει τοῦ λιμένος, ἀναγνωρίζονται τὰ λείψανα στοᾶς, τὰ ἐρείπια ναοῦ Ἀφροδίτης ἐκ λίθου, οὗτινος τὸ ἐπιστύλιον εἶχε ὕψος τριῶν ποδῶν· ἦτο παρὰ τὴν ἀκτήν. Βλέπει τις ὡσαύτως τὰ λείψανα ναοῦ τινος Ἀρτέμιδος παρὰ τῇ Μουνυχίᾳ, ὡς καὶ τὰ ἐρείπια ἐκκλησίας τινος, κτισθείσης ἐπὶ τοῦ χώρου τούτου (¹)· ὁ ναὸς ἦτο ἐλαχίστων διαστάσεων, ἐκ κοινοῦ τιτανολίθου, ἀλλ' αἱ μετόπαι αὐτοῦ ἦσαν μαρμάριναι, οἱ κίονες ἄνευ ῥαβδώσεων. Ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς Ἀκροπόλεως, ἥτις θὰ ἦτο χρήσιμος πρὸς ἄμυναν τῶν τριῶν πόλεων (Πειραιῶς, Μουνυχίας, Φαλήρου), βλέπει τις τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, ὑπὲρ αὐτὸ δὲ κλίμακα λελαξευμένην ἐν τῷ βράχῳ, ἣν ἀπεκάθηρα εἰς βάθος 150 ποδῶν χωρὶς νὰ εὕρω ἔξοδόν τινα (³). Τὸ τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως εἶναι ἀρχαιότατον τῶν λοιπῶν ἐν Πειραιεῖ· τὰ τείχη ἦσαν ἐκτισμένα δι' ἀκανονίστων πολυγώνων..., ἀναγνωρίζεται δ' ἔτι ἡ θέσις πύλης τινος τοῦ Φαλήρου· παρὰ τὴν πύλην δὲ ταύτην βάθρον, φέρον κίονα οὗτινος φαίνονται τὰ τεμάχια. Τὰ Μακρὰ Τείχη, ὧν αἱ βάσεις σώζονται ἔτι συνείχοντο πρὸς τὰ περιβάλλοντα τὸν Πειραιᾶ, τὸ Φάληρον καὶ τὴν Μουνυχίαν· ἔβαινον παραλλήλως μέχρι 100 ὀργυιῶν ἀπὸ τῶν τειχῶν τῆς Μουνυχίας· ἐκεῖ τὸ νότιον ἐκκλίνει ὅπως περιβάλῃ τὸν Φάληρον, ὅπου καὶ διαβλέπει τις τὴν ἕνωσιν αὐτῶν. Ἡ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας ἄγουσα ἐγένετο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν τειχῶν». Φύλλον τι μεταγενέστερον (VIII f⁰ 240) προσθέτει εἰς τὴν περιγραφὴν ταύτην: «Ἄπασα ἡ χερσόνησος τοῦ Πειραιῶς περιεβάλλετο ὑπὸ ὡραίου ἀμυντικοῦ τείχους ἔχοντος ἀνὰ πεντήκοντα βήματα πύργους τετραγώνους, σωζομένου δ' ἔτι εἰς ὕψος 10 ποδῶν. Ὁ Πειραιεὺς ὑπερησπίζετο ἑκατέρωθεν ὑπὸ κυκλικοῦ πύργου 50 ποδῶν διαμέτρου.... Τὸ βόρειον μέρος ὡσαύτως ὑπερησπίζετο ὑπὸ τείχους τελευτῶντος εἰς τὴν θάλασσαν, ἀρ' οὗ διήρχετο τὰ ὕψη, ὅθεν ὁ πολέμιος ἠδύνατο νὰ κατοπτεύσῃ τὸν λιμένα».

Πλὴν τοῦ χώρου τοῦ Πειραιῶς, τὸ ἐπίλοιπον τῆς Ἀττικῆς λιτότατα περιγράφεται ἐν ταῖς μέχρις ἡμῶν διασωθείσαις σημειώσεσιν. Ὁ Φωβὲλ ὑπερηφανεύετο καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον διὰ τὰ εὑρήματα αὐτοῦ ἐν Μαραθῶνι. Γνωρίζομεν ποῦ ἐτοποθέτει τὴν κρήνην Μακαρίαν καὶ τὸν τύμβον τῶν Μαραθωνομάχων· ἡ παρουσία ῥωμαϊκῶν προτομῶν ἐν τῇ νήσῳ Πρεξίζᾳ οὐδεμίαν ἐνέβαλλεν αὐτῷ ἀμφιβολίαν περὶ τῆς φύσεως τῶν πέριξ ἐρειπίων: «Ἡρώδης ὁ ἀττικός, γράφει (VIII, f⁰ 245) ἠθέλησε νὰ τιμήσῃ τοὺς δύο αὐτοῦ μαθητὰς θέτων τὰς προτομὰς αὐτῶν παρὰ τοὺς τάφους τοῦ Μιλτιάδου καὶ τῶν ἀνδρείων Ἀθηναίων». Προσθέσωμεν ὅτι ὁ Φωβὲλ ἀνεγνώρισε θύραν τινα τοῦ μνημείου τοῦ πρὸς βορρᾶν τῆς μικρᾶς κοιλάδος Αὐλώνα, κειμένου, ὅπερ ὁ Chaudler ὑπέλαβε τάφον(¹), δὲν ἐδίστασε δὲ νὰ ἴδῃ εἰς τὴν Μάνδρα τῆς Γρηᾶς τὰ λείψανα τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μιλτιάδου.

«Εἶδον ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Ζωστῆρος, γράφει τῷ 1802 (VIII, f⁰ 71), λείψανα τοῦ βωμοῦ τῆς Λητοῦς... Ἐν Σουνίῳ δὲ πλὴν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, ὅστις δὲν εἶναι εἰ μὴ ἐλευθέρα ἀπομίμησις καὶ πολὺ μεταγενέστερος (²) τοῦ Θησείου καὶ τῶν ἀναγλύφων αὐτοῦ, βλέπει τις θραύσματα κιόνων ναοῦ ἢ στοᾶς ἀρχαιοτάτης, (³) ἔχοντα κοίλωμά τι ἑκατέρωθεν εἰς ὃ εἶναι ἐμβεβλημένος ἄξων. Πρὸς ὕψωσιν τῶν λίθων τοῦ ναοῦ μετεχειρίσθησαν τὸ χ (⁴)· εἶναι δὲ τὸ μόνον παράδειγμα ὅπερ εἶδον· πάντα τὰ κυμάτια τοῦ ναοῦ τούτου ἦσαν γεγλυμμένα μετὰ χάριτος καὶ κεχρωσμένα ὡς ἐν Ἀθήναις. Οἱ Κένταυροι, ἀντιγραφέντες ἐκ τῶν τοῦ Θησείου, ἔχουσι ζωηροτέραν κίνησιν. Τεμάχιον ἀναγλύφου εἰκονίζει τὴν Ἀθηνᾶν καλύπτουσαν διὰ τῆς αἰγίδος αὐτῆς ἄνδρα πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς κείμενον, ὃν ἄλλος τις ἐπιχειρεῖ νὰ κτυπήσῃ· θὰ ἦτο ἡ ὑπόθεσις τῆς ἱδρύσεως τοῦ ναοῦ: ἥρως ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς προστατευόμενος».

Ἐν τῷ αὐτῷ ὑπομνήματι, ὁ Θορικὸς (⁵), τὸ Πόρτο-Ράφτη (⁶), ἡ Ραμνοῦς (⁷), ὁ Ὠρωπὸς (⁸) ἦσαν ἀντικείμενα παρατηρήσεων διατηρηθεισῶν ἐν μέρει ἐν ταῖς σημειώσεσι τοῦ Chaudler.

Σχέδια (ἐν τῷ Département des Cartes), παριστῶσιν τὰς ἀκροπόλεις τῆς Φυλῆς, τῶν Ἐλευθερῶν. Δυσδιάγνωστά τινα ἀρορῶσιν εἰς τὴν Ἐλευσῖνα, τὴν ἄλω τοῦ Τριπτολέμου, τὸ Καλλίχορον φρέαρ, τὸ ἄγαλμα τῆς Δήμητρος, τὰ λείψανα λέοντος ἢ προβάτου ἀμόρφου, τὰ τείχη καὶ τὴν λέσχην, τὰ ἐρείπια ἐλαιοτριβίου (Pap. VII, f⁰). Τὸν Φωβὲλ βεβαίως ὑπονοεῖ ὁ Sainte-Croix λέγων τῷ 1802 (⁹): «Πρὸς Βορρᾶν, ὑπό τινα ἐγγὺς κείμενον καὶ μεμονωμένον, λόφον, σύγχρονός τις περιηγητὴς ἀνεκάλυψε σπήλαιον ἱκανῶς βαθύ, ὑπολαμβανόμενον ὡς μίαν τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπογείου ναοῦ». Ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ βεβαιώσω. ὅτι ὁ Φωβὲλ

(1) Chaudler, III, σ. 448.
(2) Ὁ Φωβὲλ ἐρωτᾷ που ἐὰν ὁ ναὸς οὗτος ὑπῆρχεν ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Στράβωνος (VIII, fo 231)
(3) Φρονεῖ ἄλλως ὅτι ἦτο ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος (VIII', fo 238).
(4) Ἐνταῦθα παρατίθεται σημεῖόν τι δηλοῦν πιθανῶς εἶδός τι «ἀναγωγέως» (Σ. M, Louve, σιδηροῦν ἐργαλεῖον ἐντιθέμενον εἰς προητοιμασμένην ὀπὴν πέτρας, δι' οὗ καὶ αἴρεται αὕτη).
(5) Chaudler, III, 444, Βλ. VIII fo 7.
(6) Chaudler, III, 444, Βλ. VIII fo 71.
(7) Chaudler, III, 446.
(8) Chaudler, III, 454.
(9) Mag. encyclop., 8 ἔτος, I, 324.

(2) Walpole. Memoirs, 506, σημ.
(3) Papiers, f⁰ 156 κε.
(4) Βλ. Karteu vou Attika, I, τ. 44.
(5) Αὐτόθι σ. 62—63.

ὑπέκυψεν εἰς τοιοῦτον πειρασμόν. Πάντως τῷ 1806, ἐπιφορτισθεὶς ν' ἀνεζητήσῃ τὸν περίφημον ὑπόγειον ναόν, γράφει τῷ Barbié (1): «Τὸ σπήλαιον, ὅπερ ἠρεύνησα πρὸς βορρᾶν εἶναι ὀλίγον βαθύ· δὲν εἶναι κυρίως ἀλλ' ἡ μυχὸς ἔνθα ἦτο ἡμικυκλοειδ ς ἐδρανον Πρὸς μεσημβρίαν φρονῶ ὅτι εἶδον τὴν οἰκίαν τῆς Γραίας περὶ ἧς ἀναφέρει ὁ Παυσανίας· εἶναι δὲ αὕτη κῶνος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ εἰς ὃν ῥθάνει τις διὰ μικρᾶς στοᾶς κεκκλυμμένης διὰ λίθων ἀποτελούντων τὴν στέγην· ἡ στοὰ αὕτη ἴσως νὰ ἔχῃ μῆκος 20 ποδῶν».

Ὁ Φωβὲλ διῆλθε καὶ τὰς ἐλαχίστας γωνίας τῆς Ἀττικῆς· ὁ κ. Milchhoefer ἀνέγνω τὸ ὄνομα αὐτοῦ κεχαραγμένον ἐπὶ τῶν πετρῶν τοῦ Ὑμηττοῦ, ὅπου οἱ ὁδηγοὶ ἔλεγον αὐτῷ ὅτι εἶναι ἀνερεύνητον (2). Ἀλλ' ὅμως μικρὸν φαίνεται συνέτεινεν εἰς καθορισμὸν τῆς τοπογραφίας τῶν δήμων. Παραδέχεται ἱκανὸν ἀριθμὸν (identifications) ὁμοιοτήτων, τῶν μὲν διατηρουμένων σήμερον, τῶν δὲ ἀναγνωρισθέντων ἐσφαλμένων (3). Ἄλλως τε καὶ αὐτὸς δὲν εἶναι ἰσχυρογνώμων ἐπὶ ταῖς εἰκασίαις αὐτοῦ. Τῇ συμβουλῇ π Χ. τοῦ Barbié μεταφέρει τὰς Ἀχαρνὰς ἀπὸ τῆς Χασιᾶς εἰς τὸ Μενίδιον. Μόνον περὶ τῆς Δεκελείας ὑποστηρίζει τὴν ἀνακάλυψιν αὐτοῦ: «Εὗρον τὴν Δεκέλειαν εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς ἀγούσης εἰς Χαλκίδα, ἐγγὺς ὡρα΄ας πηγῆς, ἐξ ἧς φαίνεταί μοι πηγάζει ὁ Ἠριδανός. Τὸ μέρος τοῦτο ἐσπευσμένως ὀχυρωθὲν εἶναι ἱκανῶς πλατὺ ὀροπέδιον δεσπόζον ἁπάσης τῆς πεδιάδος... εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ στενοῦ ὀλίγον τι ἀπωτέρω, εἶναι μικρόν τι ὀχύρωμα ἀρχαιότατον» (Mag., enc., 1808, VI, σ. 365). Ὁ χάρτης τοῦ 1792 ἐδείκνυε τὰ ἐρείπια, ἀλλ' ὅμως δὲν προέτεινε ἀποδείξεις· ἐν τοῖς ὕστερον δὲ ὁ συγγραφεὺς δὲν παρῃτήθη τῆς σώφρονος ταύτης ἐπιφυλακτικότητος.

«Ὁ χάρτης μου ὃν καθημερινῶς αὐξάνω —γράφει τῷ Barbié τῇ 26 Νοεμβρίου 1806.—θὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἐπεξεργασίαν σας· ὑμεῖς καὶ οἱ συνάδελφοί σας θὰ θέσητε ἐπὶ τῶν νεωτέρων τόπων τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα«: ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος χάρτης διέμεινε πάντοτε ἐν σχεδίῳ, ὡς καὶ ἀνάγλυφον σχέδιον τῆς Ἀττικῆς.

Ἐν συντόμῳ, ὁ ἰσολογισμὸς τοῦ Φωβὲλ φανήσεται βεβαίως μικρὸν εὐτυχής! Ὄντως, μικρὸν μόνον ἀριθμὸν τῶν σημειώσεων αὐτοῦ κατέχομεν· διότι πολλὰς τούτων διετήρησε ὁ κόμης Choiseul, πλείστας ἔλαβον οἱ Wawkins καὶ Tweddell, πλεῖσται ἀπώλοντο κατὰ τὸν πόλεμον τῆς Αἰγύπτου, ἐκ δὲ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ 1802—ἀπωλεσθέντος ὡς θὰ ἴδωμεν κατόπιν,—γνωρίζομεν(1) ὅτι πλεῖστα χειρόγραφα ἐξηφανίσθησαν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, καὶ ὅτι μέχρι τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἡμερῶν ὁ Φωβὲλ διένειμεν εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν περιηγητὰς σημειώσεις καὶ σχέδια, ὧν δὲν ἐτήρει ἀντίγραφα. Ἀλλ' ἐν τοῖς ἀπολειπομένοις τοσοῦτον συχνὰ εἶναι αἱ ἐπαναλήψεις, ὥστε ἐννοοῦμεν σχεδὸν πᾶν ὅ,τι ἐν τῇ διανοίᾳ εἶχεν ὁ συντάκτης αὐτῶν. Ἔσχεν ἰδέας, ἐκέκτητο δὲ σπουδαῖα προσόντα ἐρευνητοῦ καὶ παρατηρητοῦ· ἀλλὰ πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν μὲν καὶ ὅπως ὠφεληθῇ ἐκ τῶν δέ, ἐστερεῖτο παιδεύσεως, τύχης, χρημάτων· ἐστερεῖτο ὡσαύτως, ὑπὲρ πᾶν, προσοχῆς καὶ ἐπιμονῆς. Παρετηρήσαμεν ἤδη ὅτι ἠρκεῖτο εἰς ἐπιπόλαιον ἐργασίαν καὶ ὅτι ἀναισχύντως ἀντιφάσκει ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀριθμούς· τὸ ν' ἀναδράμῃ τις εἰς ἀρχαιοτέρας σημειώσεις ἦτο, φαίνεται, ὑπὲρ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, ἔτι δὲ μᾶλλον νὰ συναρμώσῃ τὰς τῇδε κακεῖσε ἐσπαρμένας σημειώσεις. Ὁ Ῥοστὰν ἔκρινεν αὐτὸν καλῶς, λέγων ὅτι ἠδυνάτει νὰ ἐπιληφθῇ μόνος ἐπιπόνου ἔργου. Ὅπως ἀποσπάσωσιν ἀπ' αὐτοῦ τὸ ὑπόμνημα τοῦ 1802, οὐ μόνον ἐβεβαίωσεν ὅτι δι' αὐτοῦ θὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν πάντων, ἀλλὰ καὶ μετεχειρίσθησαν τὰς ἱκεσίας τοῦ Le Chevalier, διότι αἱ ἐνθαρρύνσεις καὶ αἱ παρακλήσεις τῶν ἄλλων δὲν ἴσχυσαν νὰ ὑπερνικήσωσι τὴν ὀκνηρίαν αὐτοῦ. Οἱ φίλοι, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐνίοτε, παραπονοῦνται ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτῶν ὅτι τὸν «λεηλατοῦσιν» καὶ «ὅτι ἄλλοι στολίζονται διὰ τῶν ἀετῶν αὐτοῦ». Ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄλλοι εἶπον, διότι αὐτὸς ἐβαρύνετο νὰ τὰ ἀναφέρῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

(1) Mag. encyclop. 1807 II. Σχέδιόν τι ἀκριβέστερον (VIII, fo 135) παρέχει τὰ μέτρα τοῦ ἡμικυκλοειδοῦς τούτου στενοῦ τοῦ εὑρεθέντος ΒΑ τοῦ λόφου, καὶ προσθέτει: «Φρονῶ ὅτι ἐὰν ἀνέσκαπτον ὑπὸ τὸν λόφον τοῦτον, ὄπισθεν τοῦ μεγάλου ναοῦ ὃν ἀνεκάλυψα κατὰ τὰς δύο πρώτας περιηγήσεις μου καὶ ἐφ' οὗ προσερείδετο θὰ ἀνεκάλυπτον τὸ περίφημον τοῦτο ὑπόγειον».

(2) Karteu von Attika, II, σ. 26.

(3) Μυρρινοῦς ὕπερθεν τοῦ μοναστηρίου Δασυ, Ἀλωπεκῆ καὶ Λόπετι (ἕνεκα τῆς ὁμοιότητος τῶν ὀνομάτων', κτλ. Ἐπὶ τινος σχεδίου γενομένου τὸν Μάϊον τοῦ 1793 (εἰς τοὺς Χάρτας) τὸ παρὰ τὴν Χασίαν φρούριον καλεῖται Φυλὴ ἢ Ἀφίδναι.

(4) Ἰδία ἐκ τοῦ νεκρολογικοῦ σημειώματος τοῦ δημοσιευθέντος ἐν τῇ Journal de Smyrne, τῇ 17 Μαρτίου 1838.

ΜΙΚΡΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Ζάκυνθον. Σ. Δε—Β. Ἀναμένομεν ἕτερόν τι. Χειρόγραφά σας ἔστωσαν, παρακαλοῦμεν, εὐαναγνωστότερα.

Μολάους. Ν.Παπ. Συνδρομή σας ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν.

Πάτρας. Β. Π. Ξεχασθήκαμε . . .

Μαρκόπουλον. Ι. Γ. Γ. Ἀνκμένομεν προϊόν τι τοῦ καλάμου σας.

Μύκονον. Ν. Κ. Μὴ μᾶς λησμονῆτε!

Δολίχιον (Κεφαλληνίας). Α. Κ. Ἀδύνατος δημοσίευσις. Ἂν ἔχετε τίποτε καλλίτερον εὐχαρίστως.

Πάτρας. Θ. Ι. Η. Θέμα τετριμμένον καὶ ὀλίγον ἀτέχνως ἐκτυλισσόμενον. Ἐν τούτοις μὴν ἀποθαρρύνεσθε.

Now Uork. G. P. Ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

Χανία (Κρήτης). Τὸ ἔχομεν κατὰ νοῦν.

Γύθειον. Ε. Π. Εὐαναγνωστότερα παρακαλοῦμεν τὰ χειρόγραφά σας.

Θήραν. Ν. Π. Ἐλήφθη συνδρομή· εὐχαριστοῦμεν.

Γύθειον. Ε. Τί γίνεσθε; Δεχθῆτε τοὺς χαιρετισμούς μας.

Μολάους. Π. Β. Ἀπαντῶμεν δι' ἐπιστολῆς.

Alexandrie (Egypte). Γ. Ι. Γ. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν. Ἀναμένομεν ἑτέρας.

Λάρισσα. Νεο. Μ. Συλλυπούμεθα ἐγκαρδίως.

Γύθειον. Μ. Σουλ. Ἀναμένομεν συνδρομήν σας.

Κέρκυρα. Γ. Λ. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Ἀπαντῶμεν δι' ἐπιστολῆς.

Λήγοντος ἤδη τοῦ Β' ἔτους, παρακαλοῦμεν τοὺς κ. κ. Συνδρομητάς μας, ὅπως ἐμβάσωσιν ἡμῖν τὴν συνδρομήν των.

—

ΔΩΡΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΓΓΡΑΦΟΜΕΝΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Οἱ ἐγγραφόμενοι συνδρομηταὶ ἐν τῇ «Ἰριδι Ἀθηνῶν» καὶ προπληρώνοντες τὴν συνδρομήν των λαμβάνουσι ἐπὶ ἓν ἔτος τὴν ἔμμετρον ἐφημερίδα τοῦ κ. Πολ. Δημητρακοπούλου τὸ «Ζλὰπ» ἀντὶ μόνον τεσσάρων δραχμῶν.

Ἡ Διεύθυνσις

ΜΕΓΑ ΥΦΑΝΤΗΡΙΟΝ

ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΜΠΕΤΣΙΚΟΥΡΑ

Μεταφερθὲν ἐπὶ τῆς πλατείας Καπνικαρέας καὶ ἐπὶ νέων ὅλως βάσεων συνεχίζον τὰς ἐργασίας του. Τελειότης ὑφαντουργικῆς τέχνης, μεταξωτὰ ἀπαράμιλλα.

Στερεότης καὶ καλαισθησία

εἶναι τὸ πρόγραμμα τοῦ λαμπροῦ τούτου Καταστήματος.

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΙΓΝΟΥ

ΕΝ ΣΥΡΩ

Ἅπαντα τὰ ἀποικιακὰ ἐξαιρέτου ποιότητος καὶ εἰς τιμὰς ἀνεπιδέκτους συναγωνισμοῦ.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ "Η ΑΓΑΠΗ,, ΕΝ ΘΗΡΑ:

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ

Καθαριότης ἄμεμπτος, ὑλικὰ ἐξαίρετα, βούτυρον ἀγνόν, περιποίησις ἄκρα.

ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ «Η ΧΙΟΣ»

ΕΝ ΣΥΡΩ Ὁδὸς Ποσειδωνίας

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ

Παράγει τὰ ἐκλεκτότερα ποτά· Μαστίχα χιακήν, Οὖζο, Κονιάκ, Ρόμι καὶ ἅπαντα τὰ Ἡδύποτα (Liqueurs).

Ὁ Μαιευτὴρ-Γυναικολόγος ἰατρὸς κ. ΔΗΜ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ μετεκώμισεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου ἀριθ. 4 παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας. Δέχεται ἀπὸ 9—10 π. μ. καὶ 3—5 μ. μ.

ΧΡ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ἔμπορος ἐν Σπάρτῃ

Ὅ,τι ζητήσητε θὰ τὸ εὕρητε εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ ῥέκτου ἐμπόρου κ. Χρ. Σπυροπούλου, ὅστις κατώρθωσε νὰ κοσμήσῃ τὴν ἀγορὰν Σπάρτης δι' ἑνὸς Bon Marché τελείως Παρισινοῦ.

Πλοῦτος ἐμπορευμάτων, εὐθηνία, καλαισθησία κλπ. κλπ.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΑΤΑΚΗΣ

ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΟΣ ΕΝ ΣΥΡΩ ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ

Μεγάλη παρακαταθήκη καπνῶν Ξηρομέρου, Ἀγρινίου, Θεσσαλίας, Λαμίας καὶ λοιπῶν μερῶν.

ΒΥΡΣΟΔΕΨΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΥ

ΕΡ ΣΥΡΩ

Κατασκευάζει τὰ στερεώτερα δέρματα.

ΜΕΓΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Π. Α. ΑΡΑΝΙΤΗ ΕΝ ΣΥΡΩ

Πωλεῖται εἰς τιμὰς ἀνεπιδέκτους συναγωνισμοῦ ἅπαντα τὰ εἴδη τῆς ὑαλουργικῆς. Λάμπαι, κομψοτεχνήματα κλπ.

ΜΕΓΑ

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

«Ο ΕΥΡΩΤΑΣ»

Α. Ι. ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΟΥ ΤΗΣ Β ΑΥΛΗΣ

ΕΝ ΣΥΡΩ ΟΔΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

Εἴδη Λουκουμίων

Περγαμόντου, Πορτοκαλίου, Φιστικίου, Μανδαρινίου, Ἀνθοῦς, Βανίλιας, Μπανάνας, Κουκουναρίου, Ἀμυγδάλου, Ροδοζαχάρεως, Μαστίχης, Φράουλας, Σοκολάτας, Λεμονίου.

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Γ. Τερζάκη ἐν Λαυρίῳ.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Γ. Ἰωάννου ἐν Αἰγίῳ.

ΜΙΧΑΗΛ Δ. ΑΡΓΥΡΑΚΗΣ ἐμπορορράπτης, ἐν Γυθείῳ ἐπὶ τῆς προκυμαίας.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΥΠΟ ΑΘ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΤΩ 1896

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΟΥ Κ.

ΑΧ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ὡς Λύκειον χρησιμεύει τὸ ἐπὶ τῆς λεωφόρου Πανεπιστημίου ἀριθ. 46 μέγαρον τῶν ἀδελφῶν Τσαυσοπούλων, ἐν τῇ εὐρυχωροτάτῃ αὐλῇ τοῦ ὁποίου εἰσὶν ἐκτισμέναι αἱ αἴθουσαι τῶν παραδόσεων, ἐν ἰδίῳ δὲ διαμερίσματι τὸ Γυμναστήριον.

ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Κ. ΚΩΣΤΑΚΗ

Καθαριότης καὶ περιποίησις ἄκρα, ἅπαντα τὰ εὐρωπαϊκὰ ποτά, Σφαιριστήριον, ἀναγνωστήριον πλῆρες καὶ πᾶν ὅ,τι καλόν, θέλετε εὕρη εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ κ. Κ. Κωστάκη κείμενον παρὰ τὸν σιδηρ. σταθμὸν ΕΝ ΛΑΥΡΙΩ.

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ΥΦΑΝΤΗΡΙΟΝ

ΠΕΤΡΟΥ Β. ΠΙΝΤΟΥ

ΕΝ ΣΥΡΩ ἔναντι Ναυπηγείου, ὁδὸς Ποσειδῶνος.

Λειτουργοῦν διὰ τῶν τελειοτέρων μηχανημάτων.

ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΕΙΟΝ

Γ. ΜΑΡΚΟΖΑΝΟΥ

ΕΝ ΘΗΡΑ:

Κατασκευάζει τὰ τελειότερα ἔπιπλα, διακρινόμενα διὰ τὴν στερεότητα καὶ καλαισθησίαν.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΩΝ

Α. Β. ΒΑΡΝΑΒΑ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 60

Ἅπαντα τὰ εἴδη ἀσπρορρούχων πωλοῦνται καὶ κατασκευάζονται ἐπὶ μέτρῳ. Ἐκτελοῦνται ἐπιδιορθώσεις. Ὑλικὸν α' ποιότητος εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς. Ὅλοι εἰς τοῦ κ. Βαρνάβα.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΥΠΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΓΗΤΟΥ
«Η ΕΥΒΟΙΑ»
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΟΥΓΚΡΑΝΗ

ΕΝ ΚΑΡΑΒΩ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ

Καθαριότης καὶ περιποίησις μοναδική. Τὸ μόνον ἄνετον κατάλληλον διὰ πάντα ταξειδεύοντα εἰς Εὔβοιαν.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ «Ο ΕΡΜΗΣ» ΕΝ ΣΥΡΩ
ΣΤ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐπὶ τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ

Καθαριότης ἄψογος, βούτυρον ἀγνόν, οἶνοι ἔκτακτοι, ρετσίνα Μεγαρίτικη. Φωτίζεται δι' ἀσετυλίνης.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΡΟΥΝΙΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ—Ὁδὸς Φίλωνος

ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΣΜΙΡΙΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΑΣ

Ἀποθήκη ἐγχωρίων καὶ Εὐρωπαϊκῶν ὑφασμάτων

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗΚΗ

Κέρδος 30 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν διὰ τοὺς ἐνδυομένους.

Ἐργασία ἐξαίρετος, ἐφαρμογὴ ἀρίστη.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ
Ν. ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΥ

Ἐν Χαλκίδι ἐπὶ τῆς πλατείας

Κατάλληλον δι' οἰκογενείας, δωμάτια εὐρύχωρα καὶ εὐάερα, καθαριότης μοναδική, περιποίησις πρωτοφανής, ἱκανοποιοῦσα καὶ τὸν ἰδιοτροπώτερον τῶν πελατῶν.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ
«ΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ»
Δ. ΕΥΛΕΥΘΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΣΥΡΩ Ὁδὸς Ἡφαίστου ὄπισθεν παραλίας.

Κονιάκ, ἡδύποτα, τριαντάφυλλον, ἄνθος κλπ κλπ. κλπ.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΕΝ ΛΑΥΡΙΩ
Δ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ἀνδρικὰ Μπότες, λάστιχα λουστρίνια Δρ 20 Α' ποιότητος
» » » » Δρ. 16 Β' »

Γυναικεῖα· Σεβρόν, τελατίνι, ξύλινον τακοῦνι.
Α' ποιότητος Δρ 20
Β' » Δρ. 16

Γεωπόνος ζητεῖ θέσιν. Πληροφορίαι εἰς τὸ γραφεῖόν μας.

ΔΑΜΑΛΙΔΟΚΟΜΕΙΟΝ
Χ. ΚΑΝΑΒΑΤΣΟΓΛΟΥ

ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥ

Λεωφόρος Φαλήρου (Συνοικία Γαργαρέτας)

Ἡ ἀγνοτέρα δαμαλίς, ἡ ἀριθμοῦσα πλειοτέρας ἐπιτυχίας προμηθεύεται ὑπὸ τοῦ κ. Καναβατσόγλου.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ "Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,,
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

45—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—46 Ἔναντι Ἀρσακείου

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΒΟΤΕΑΣ

Κατάλληλον δι' οἰκογενείας. Σαλόνι τῆς ὑποδοχῆς. Ἀναγνωστήριον, Σαλόνιον διὰ τὰς κυρίας μὲ πιάνο, Καπνιστήριον, Ἑστιατόριον μεγαλοπρεπὲς φωτιζόμενον δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός.

Πρόγευμα 2 ½ δρ. Δεῖπνον 3 δρ. Δέχεται καὶ παραγγελίας γευμάτων ἐπὶ ἰδιαιτέρᾳ συμφωνίᾳ.

Dr ΤΣΟΧΟΝΗΣ ΙΑΤΡΟΣ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ Λεωφόρος Σωκράτους 14

Μετὰ μακρὰν καὶ ἐπανειλημμένην ἐν ταῖς Κλινικαῖς τῶν Παρισίων ἐξάσκησιν, ἐφαρμόζει τὰς τελευταίας θεραπείας ἐπὶ Νευρασθενείας, Φυματιώσεως, Χρονίων ἐκζεμάτων (μαγκασιλια), Συφίλιδος goutte militaire, impuissance ἴασις βεβαία. Τὰ Σάββατα δωρεὰν τοῖς ἀπόροις τὰ παιδικὰ νοσήματα.

Ὧραι ἐπισκέψεων 9—10 π. μ. καὶ 2—4 μ. μ.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
«Η ΕΥΒΟΙΑ»
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΣΑΠΕΛΑΚΗ

ΕΝ ΛΑΥΡΙΩ

Τὸ καθαρώτερον καὶ ἐκλεκτότερον βούτυρον μεταχειριζόμενον ἑστιατόριον.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΚΙΒΩΤΟΠΟΙΙΑΣ
ΓΕΩΡ. ΛΑΛΑΝΔΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΣΥΡΩ (Ὁδὸς Ρήγα καὶ Ἀγορᾶς

Κατασκευάζει τὰ τελειότερα κιβώτια καὶ ταξειδιωτικοὺς σάκκους (βαλίτζας) ἐφαμίλλους καὶ τῶν τελειοτέρων Εὐρωπαϊκῶν. Εὐσυνείδητος ἐργασία, τιμαὶ λογικαί, καλαισθησία.

ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ «Ο ΚΑΣΤΡΟΒΑΛΛΑΣ»

ΕΝ ΚΑΛΛΙΜΕΡΙΑΝΟΙΣ (Κύμης)

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1893

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΚΑΙ Σ^ΑΣ

Παράγει οἰνόπνευμα ἐξ ἀγνῆς σταφυλῆς καὶ Κονιὰκ μυροβόλον ἐκ μοσχάτων σταφυλῶν Κύμης.

Μεγάλη ἐξαγωγὴ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἐν Ἀθήναις πωλεῖται εἰς τὸ καπνοπωλεῖον Κ. ΒΑΡΚΑ (Πλατεῖα Συντάγματος).

ΣΗΜ. Πληροφορίαι διὰ προμήθειαν οἰνοπνεύματος καὶ Κονιὰκ παρέχει τὸ γραφεῖον τῆς «Ἴριδος Ἀθηνῶν».

ΠΙΛΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΟ ΑΣΤΥ
ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΚΑΙ ΠΑΧΟΥΛΗ

Ὅ,τι ἐκλεκτὸν δύναται νὰ παρουσιάσῃ ἡ Ἀθηναϊκὴ ἀγορὰ τὸ μετέφεραν εἰς Χαλκίδα οἱ φιλοπρόοδοι διευθυνταὶ τοῦ ἄνω Καταστήματος.